

Кримськотатарський
Ресурсний Центр

АНАЛІЗ ПОРУШЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ

ЗА 2025 РІК

<https://ctrcenter.org/uk>

ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ОКУПОВАНОМУ КРИМУ ЗА 2025 РІК

ЗАТРИМАННЯ

За 2025 рік було зафіксовано 159 затримань, 48 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ

За 2025 рік було зафіксовано 40 обшуків, 21 – щодо кримських татар.

АРЕШТИ

За 2025 рік зафіксовано 244 випадки арештів, 90 – щодо кримських татар.

ДОПИТИ

За 2025 рік було зафіксовано 158 випадків допитів, опитувань та «розмов», 50 – щодо кримських татар.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За 2025 рік зафіксовано 329 випадків порушення права на справедливий суд, 150 – щодо кримських татар.

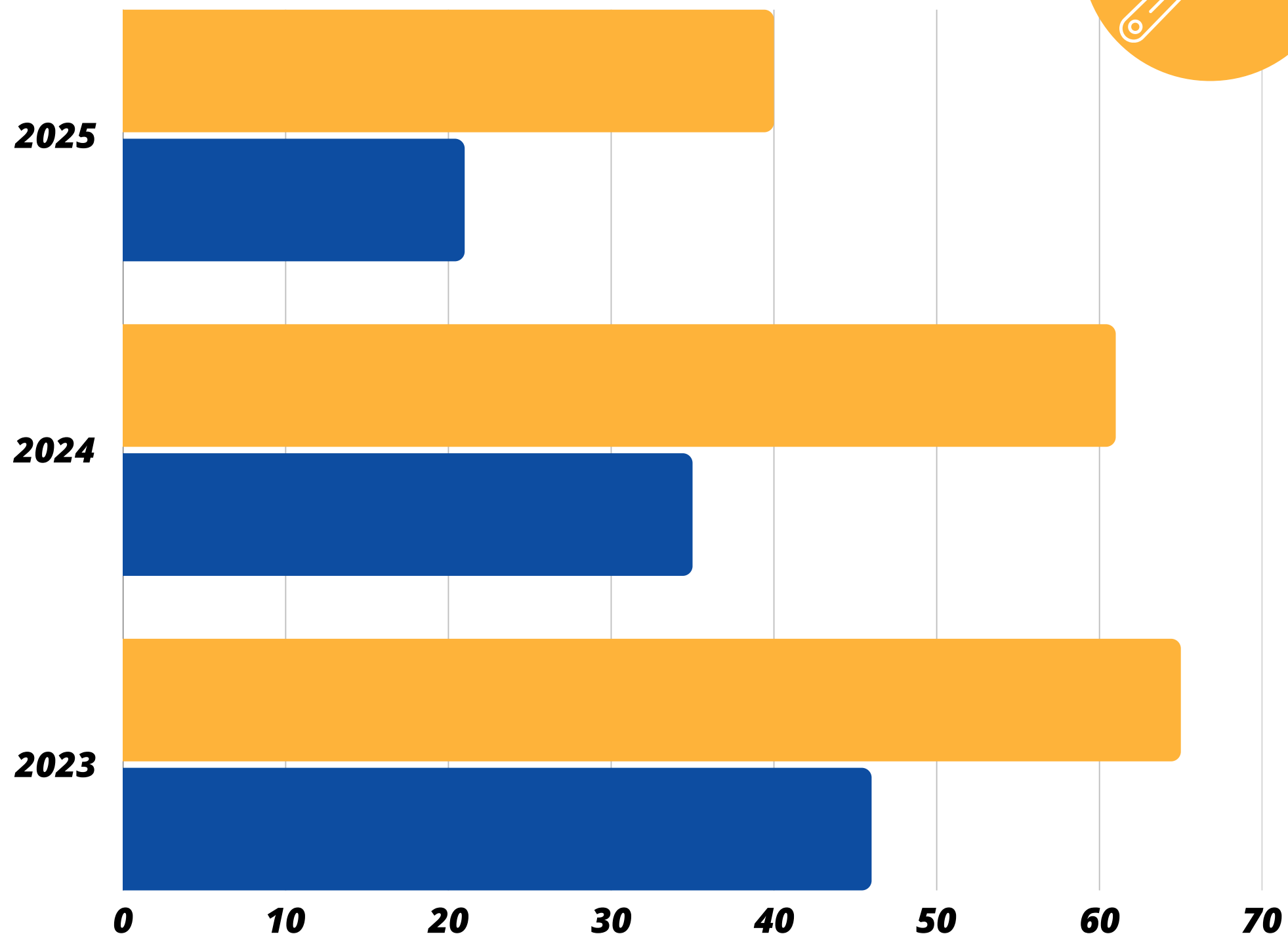

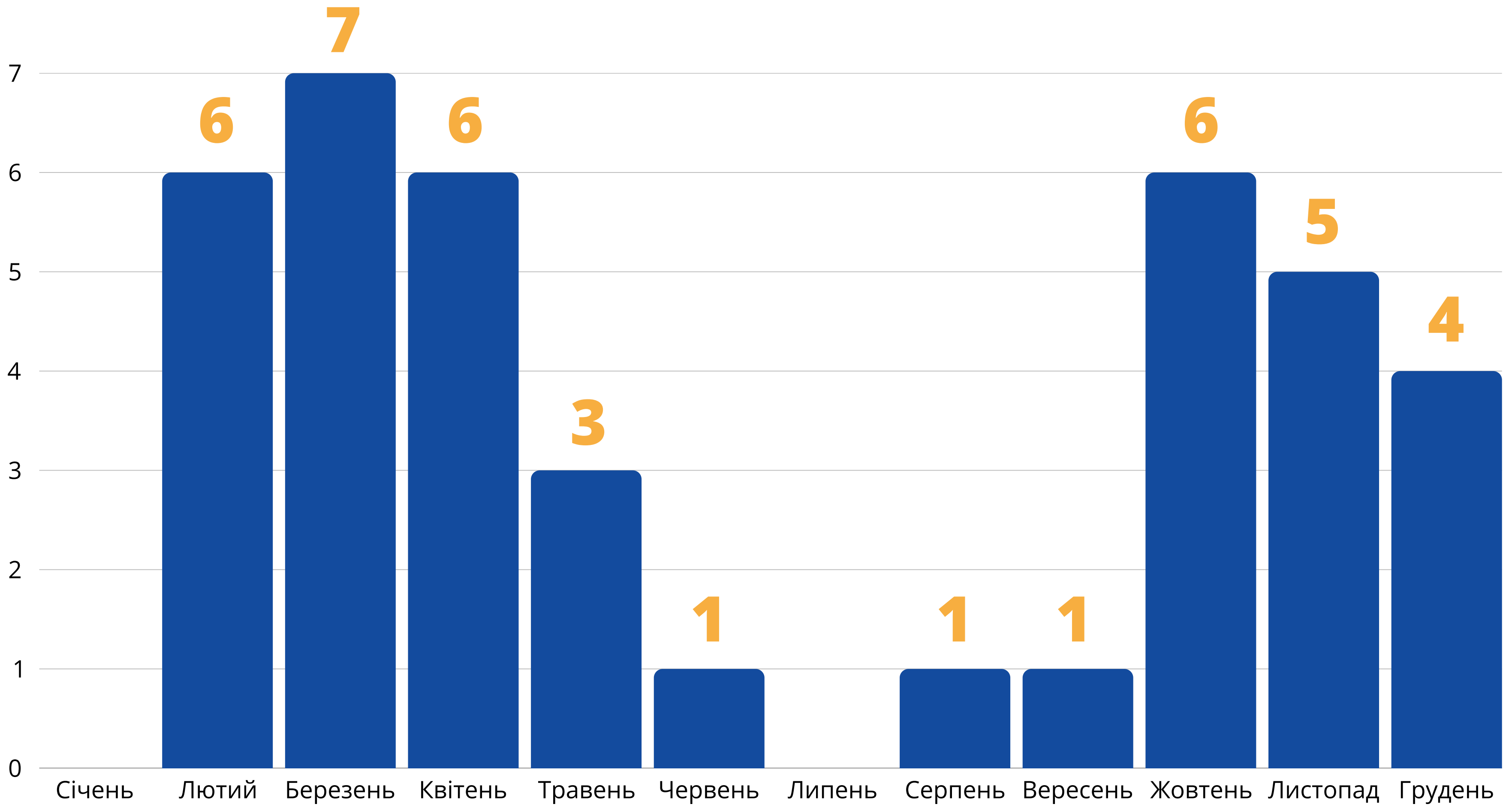
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

За 2025 рік зафіксовано щонайменше 76 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 58 – щодо кримських татар.

ОБШУКИ 40 (21)

За 2025 рік було зафіксовано 40 обшуків, 21 – щодо представників корінного кримськотатарського народу. За 2024 рік було зафіксовано 61 випадок (35), а у 2023 – 65 (46).

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● У лютому:

- у будинках кримських татар: **Еміра Куртнезірова, Абібулли Смедляєва, Рустема Мустафаєва, Мирзаалі Тажибаєва, Бахтіяра Аблаєва.**
- у будинку **Сейтнібі Рамазанова.**

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● У березні:

- у будинку Сусанни Ісмаїлової (жінку вивезли в невідомому напрямку).
- у будинках Тетяни Маляр, її брата Валентина Маляра, її сина Анатолія Россіхіна та її дочки Ольги Бегей.
- у будинку 28-річної мешканки Джанкоя, яка «постачала українській стороні відомості про військові об'єкти зс рф» (дані уточнюються).
- у жителя Ак'яра (Севастополя), якого затримали за нібито заклики до терористичної діяльності (дані уточнюються).

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● **У квітні:**

- у будинку батька журналістки Гульсум Халілової 75-річного **Халіла Халілова** та трьох будинках їх сусідів – кримських татар.
- у будинку дружини кримського політв'язня **Вадима Сірука Анни Богачевої**.
- в Ак'ярі (Севастополі) у чоловіка, який підтримував ЗСУ в інтернеті (дані уточнюються).

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● У травні:

- у будинках двох жителів Ак'яра (Севастополя), яких затримали за підозрою у «державній зраді» (дані уточнюються)
- помешканні кримського татарина, лікаря-хірурга **Хаета Ходжарихимова.**

● У червні:

- у будинку мешканця Акмесджітського (Сімферопольського) району, якого звинуватили у нібито «збиранні даних для СБУ» (дані уточнюються)

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● У серпні:

- у 52-річного жителя села Запрудне, якого звинуватили у причетності до забороненої в РФ релігійної організації «Свідки Єгови» (дані уточнюються).

● У вересні:

- у будинку цивільної родини в одному з міст окупованого Криму та без пояснень затримали жінку похилого віку (стало відомо у вересні) (дані уточнюються).

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● **У жовтні:**

- у будинку **49-річного жителя Ак'яра (Севастополя)** (дані уточнюються).
- у будинках чотирьох кримськотатарських жінок — **Есми Німетулаєвої, Насіби Саїдової, Ельвізи Алієвої та Февзіє Османової.**
- у будинку **тяжкохворого політв'язня Олександра Сізікова.**

ОБШУКИ

● **Окупанти провели обшуки:**

● **У листопаді:**

- у будинку **Сеїтхаліла Фахрієва і його сина Руслана** у селі **Алабаш-Конрат** (Амурське).
- у будинку **Анни та Оксани Соценко** (стало відомо у листопаді).
- у будинку **Енвера Сеїтмеметова** в **Бахчисараї**.

ОБШУКИ

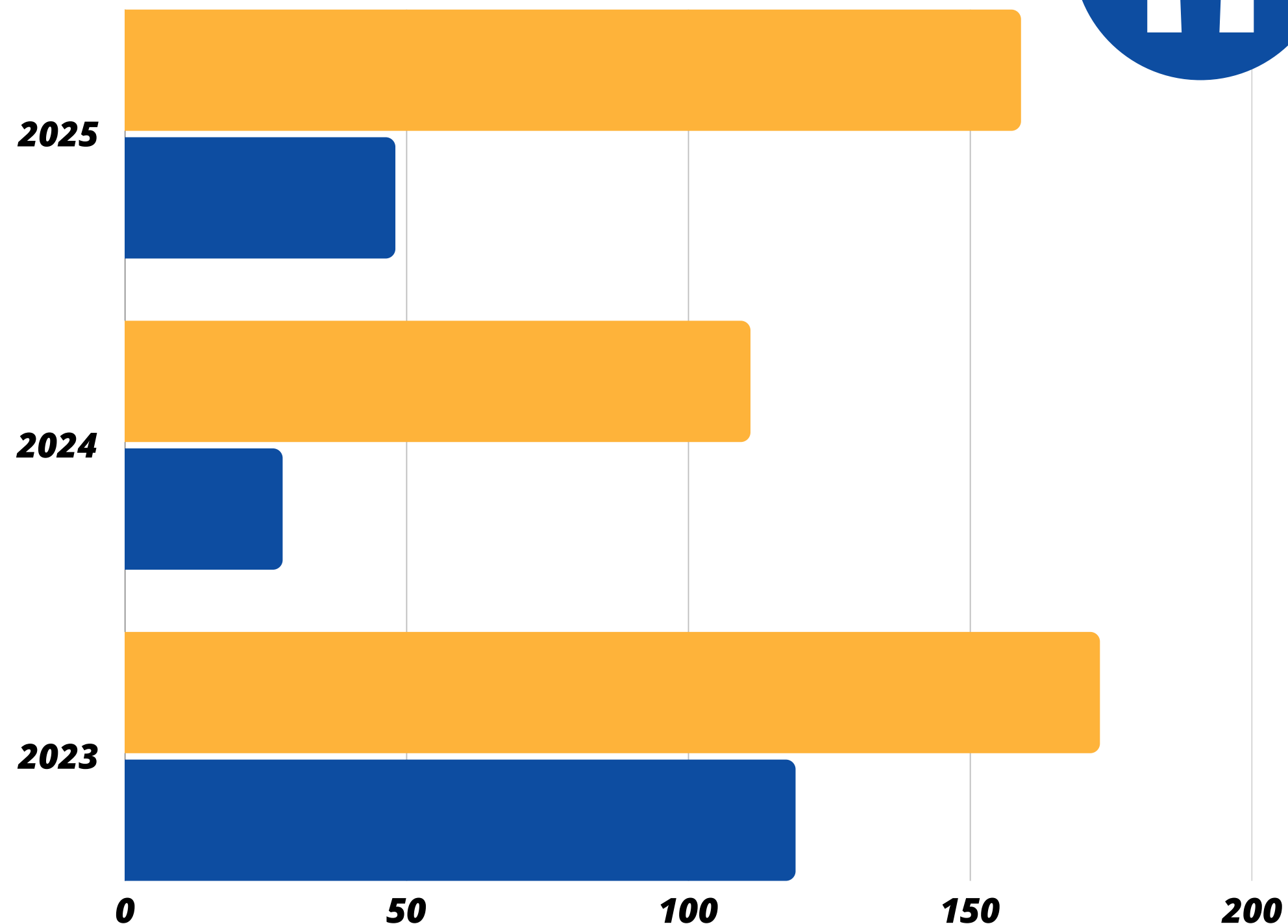
● **Окупанти провели обшуки:**

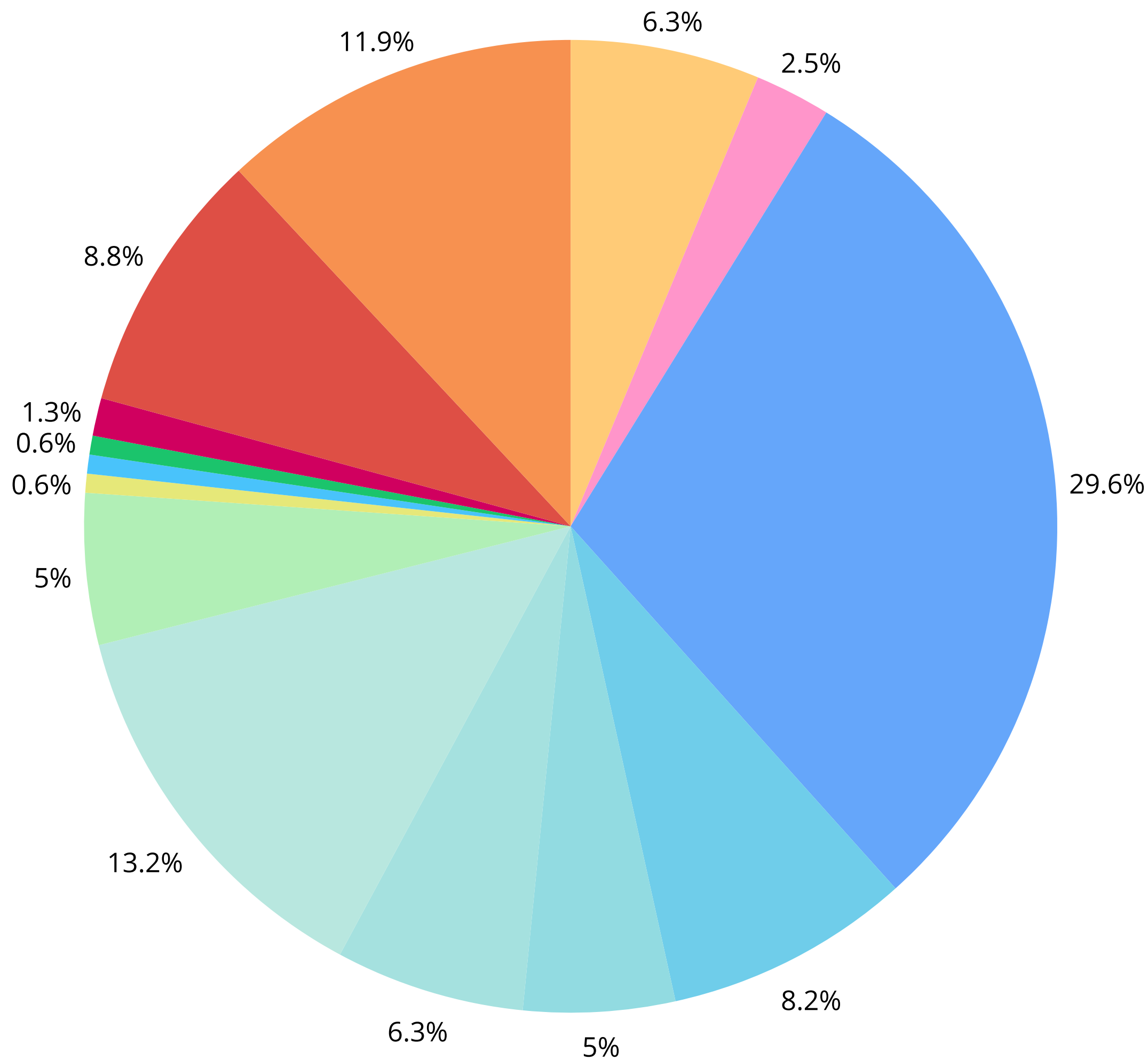
● У грудні:

- у домі кримськотатарської журналістки та політичної оглядачки **Ленори Дюльбер.**
- у приміщенні, де свою професійну діяльність здійснюють адвокати **Едем Семедляєв, Еміль Курбедінов,** а також юристи **Назім Шейхмамбетов, Ельвіна Семедляєва, Рустем Камілев і Ліля Гемеджи.**
- у будинках **Олени Івашиної та Ольги Подлесної.**

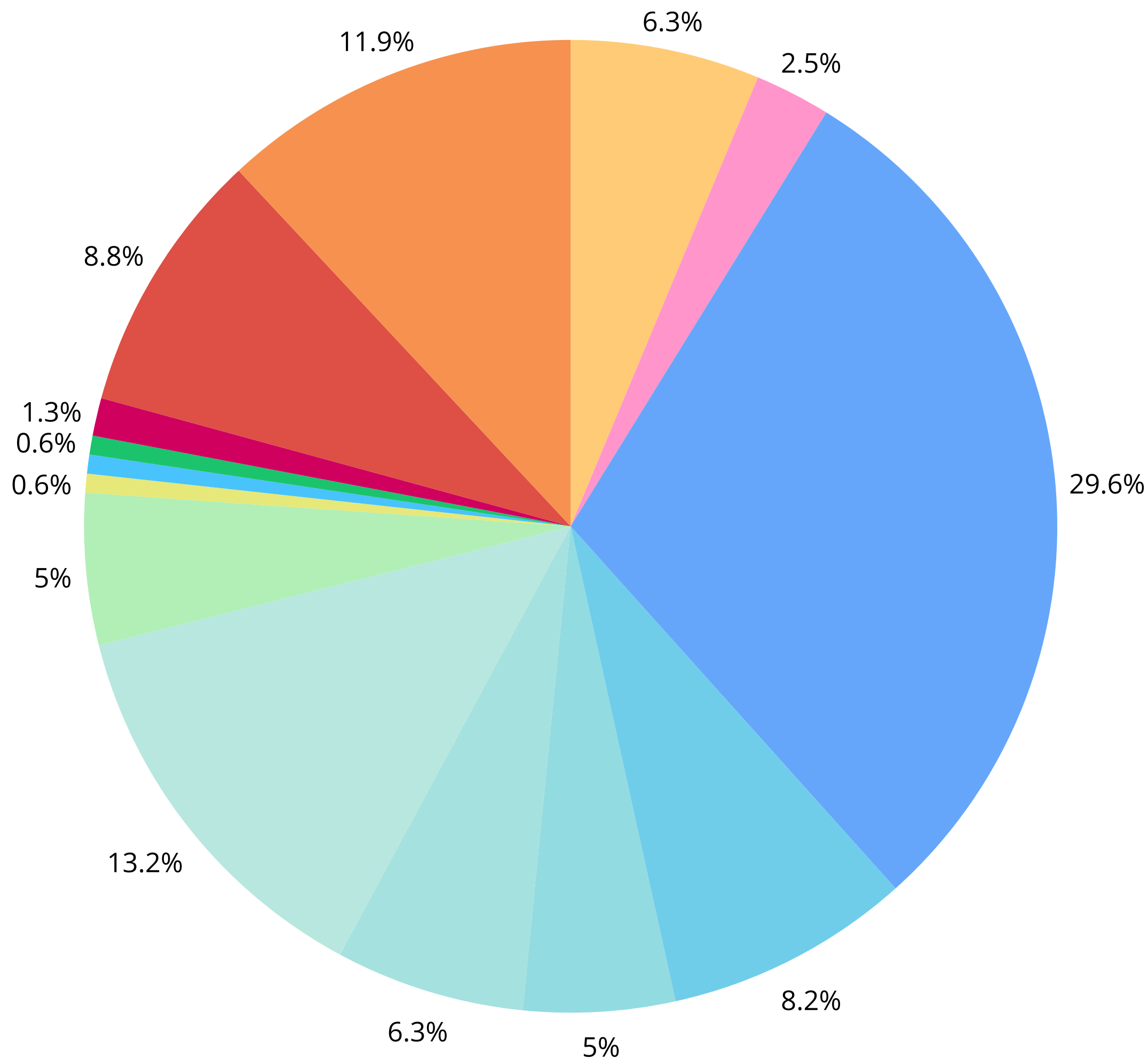
ЗАТРИМАННЯ 159 (48)

За 2025 рік було зафіксовано 159 затримань, 48 – щодо представників корінного кримськотатарського народу. За 2024 рік було зафіксовано 111 випадків (28), а у 2023 – 173 (119).

- справа «Хізб ут-Тахрір» (10)
- справа «Свідків Єгови» (4)
- справа «Батальйону ім. Номана Челебіджіхана» (1)
- «Державна зрада» (47)
- «Терористичний акт» (13)
- «Сприяння терористичній діяльності», «Участь у терористичній організації» (8)
- «Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, публічне виправдання тероризму або пропаганда тероризму» (10)

- «Публічні дії, спрямовані на дискредитацію використання зс рф» (21)
- «Публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності, вчинені з використанням Інтернету» (8)
- «Диверсія» (1)
- «Знущення над тілами померлих та місцями їх поховання» (1)
- «Вандалізм» (1)
- «Пропаганда чи публічне демонстрування атрибутики чи символики екстремістських організацій» (2)
- Невідома стаття (14)
- Без причини (19)

ЗАТРИМАННЯ

● Окупанти затримали:

● *У справі «Хізб ут-Тахрір» (10):*

- 5 лютого кримських татар: **Еміра Куртнезірова, Абібуллу Смедляєва, Рустема Мустафаєва, Мирзаалі Тажибаєва, Бахтіяра Аблаєва.**
- 16 жовтня **Есму Німетулаєву, Насібу Саїдову, Ельвізу Алієву та Февзіє Османову.**
- 23 жовтня **Олександра Сізікова.**

● *У справі «Свідків Єгови» (4):*

- 24 червня **52-річного жителя Керчі (дані уточнюються).**
- 30 серпня **52-річного жителя села Запрудне (дані уточнюються).**
- 12 грудня **Олену Івашину та Ольгу Подлесну.**

ЗАТРИМАННЯ

У справі «Батальйону імені Номана Челебіджіхана» (1):

- **Сейрана Асанова** (стало відомо у вересні).

За ст. 275 КК РФ («Державна зрада») (46):

- 17 січня в окупованому Ак'ярі (Севастополі) місцевого жителя, якого звинувачують у зборі та передачі інформації про об'єкти протиповітряної оборони та Чорноморського флоту РФ українській військовій розвідці (дані уточнюються)
- 29 січня 34-річну мешканку Ялти за підозрою у «державній зраді» (дані уточнюються).
- 5 лютого 34-річну мешканку Ялти, яку звинувачують у «держзраді та фінансуванні ЗСУ» (дані уточнюються).
- 7 лютого жителя Ак'яра (Севастополя), який нібито підтримував ЗСУ (дані уточнюються).
- 5 березня жителя Ялти за «державну зраду» (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 14 березня 29-річного мешканця окупованої Керчі, якого звинувачують у «державній зраді» (дані уточнюються).
- У ніч з 21 на 22 березня у Кєзлєві (Євпаторії) чотирьох членів родини зі Львова: Тетяну Маляр, її брата Валентина Маляра, її сина Анатолія Россіхіна та її дочку Ольгу Бегей.
- 20 березня 28-річну мешканку Джанкоя, яка «постачала українській стороні відомості про військові об'єкти зс рф» (дані уточнюються).
- 21 квітня в Акмєсджіті (Сімферополі) місцевого жителя, якого звинувачують у зборі даних про військові об'єкти окупаційної армії та передачі цієї інформації СБУ (дані уточнюються).
- 6 травня 24-річну Хатідже Буюкчан.
- 15 травня двох жителів Ак'яра (Севастополя) за підозрою у «державній зраді» (дані уточнюються)
- 3 червня жителя Кєфє (Феодосії), якого звинувачують у «співпраці із СБУ» та підготовці вибуху (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 4 червня мешканку Ак'яра (Севастополя) та жительку Карасувбазарського (Білогірського) району. Їм інкримінують «держзраду у формі шпигунства» (дані уточнюються).
- 12 червня двох мешканок Ак'яра (Севастополя) - матір і доньку за «державну зраду» (дані уточнюються).
- 18 червня 22-річного мешканця Керчі, якого звинувачують у «державній зраді» (дані уточнюються).
- 27 червня двох жителів Ак'яра (Севастополя), яких звинувачують одразу за двома статтями — «державна зрада» та «підготовка до теракту» (дані уточнюються).
- 27 червня мешканця Акмесджітського (Сімферопольського) району за нібито «збирання даних для СБУ» (дані уточнюються).
- 4 липня у Керчі двох жителів Криму, яких звинувачують у «підготовці теракту» та «державній зраді» (деталі уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 18 липня жителя Кєфє (Феодосії) за «державну зраду» (деталі уточнюються).
- навесні 2024 року в окупованому Криму подружжя із Керчі: 24-річного Сергія Козлова та 26-річну Євгенію Самойлову (стало відомо в липні 2025).
- Ніяру Ерсамбетову за «державну зраду» (стало відомо в липні 2025).
- 1 серпня громадянина рф в Ак'ярі (Севастополі), який нібито самотійно вийшов на зв'язок із представником ЗСУ через Telegram-канал, після чого отримав завдання здійснити зйомку об'єктів протиповітряної оборони у місті. (деталі уточнюються)
- 1 серпня жителя Ак'яра (Севастополя) за нібито «державну зраду». За версією російського слідства, він передавав українській розвідці інформацію про розміщення та бойове чергування російських систем ППО. (деталі уточнюються)
- 15 серпня мешканця окупованого Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у так званій «державній зраді». (деталі уточнюються)
- 17 серпня Сергія Бондарашика, якого звинувачують у так званій «державній зраді».

ЗАТРИМАННЯ

- **жителя Євпаторійського (Сакського) району, якого звинувачують у нібито передачі українській розвідці координат розвантаження російської військової техніки. (деталі уточнюються)**
- **10 вересня жителя Кєфє (Феодосії), якого звинувачують нібито у «держзраді» через передачу ЗСУ даних про військові об'єкти та системи протиповітряної оборони (дані уточнюються)**
- **на початку жовтня 2024 року жінку похилого віку за обвинуваченнями у ст. 275 КК рф («державна зрада») (стало відомо у вересні)**
- **Олександра Осадчого за звинуваченнями у «шпигунстві» та «держзраді» (стало відомо у вересні)**
- **3 жовтня затримали жителя півострова за нібито «держзраду» та «незаконне поводження з вибуховими речовинами» (дані уточнюються).**
- **у вересні Леоніда Пшеничнова за «державну зраду» (стало відомо в жовтні).**
- **на початку 2025 року Анну та Оксану Соценко за звинуваченням у нібито «державній зраді» (стало відомо у листопаді)**

ЗАТРИМАННЯ

- 5 серпня 2025 року кримського татарина Ібраїма Ібрагімова за звинуваченням у «державній зраді» (стало відомо у листопаді).
- 8 грудня жителя Ак'яра (Севастополя), якому інкримінують підготовку вибуху під автомобілем російського військового. Його звинуватили за статтями про «тероризм» та «держзраду» (дані уточнюються).
- 22 грудня жителя півострова «нібито за державну зраду» (дані уточнюються).
- 26 грудня мешканця півострова, якого звинувачують у «державній зраді» (дані уточнюються).

За ст. 205 КК рф («Терористичний акт») (13):

- 7 лютого жінку в Ак'ярі (Севастополі), яка начебто співпрацювала з українськими спецслужбами (дані уточнюються).
- у квітні в окупованому Криму двох місцевих жителів, яких звинувачують у «підпалі» релейної шафи на залізничних коліях (дані уточнюються)

ЗАТРИМАННЯ

- 10 липня мешканця Ялти, якого звинувачують у спробі організувати теракт у тимчасово окупованому Криму нібито на замовлення українських спецслужб (дані уточнюються).
- В Ак'ярі (Севастополі) 23-річного чоловіка, якого звинувачують у нібито співпраці з ГУР МО України. (дані уточнюються).
- 25 серпня жінку за нібито підготовку теракту з використанням вибухівки, вмонтованої у православну ікону (дані уточнюються).
- 28 жовтня 19-річного кримчанина, який нібито планував підірвати автомобіль високопосадовця підконтрольного росії МВС (дані уточнюються).
- 29 жовтня затримали 17-річного кримчанина, який нібито захопився ідеологією забороненої в росії терористичної організації та готувався знищити майно свого знайомого з Акмесджіта (Сімферополя) (дані уточнюються).
- 25 листопада затримали Енвера Сеїтметова в Бахчисараї.

ЗАТРИМАННЯ

- 27 листопада в Ак'ярі (Севастополі) затримали **57-річного чоловіка**, заявивши, що він нібито готував «теракт» біля пам'ятного знаку до 300-річчя російського флоту (дані уточнюються).
- 16 листопада **Сеїтхаліла Фахрієва і його сина Руслана** у селі Алабаш-Конрат (Амурське).
- у травні 2025 року затримала українця **Яна Гаупта** за звинуваченням у «тероризмі» (стало відомо у листопаді).

За ст. 205.1 КК рф («Сприяння терористичній діяльності»), ст.205.5 КК рф («Участь у терористичній організації») (8):

- 29 травня жителя тимчасово окупованого Криму за нібито «фінансування терористів» (дані уточнюються)
- 22 жовтня кілька жителів **Джанкойського району**, яких окупанти звинуватили нібито в участі в терористичній організації (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 14 листопада затримали кримчанина, який нібито у соціальних мережах публікував коментарі, які «виправдовують заклики до руйнування Кримського мосту» (дані уточнюються).
- 11 грудня Едема Семедляєва, Назіма Шейхмамбетова, Лілю Гемеджі та Рустема Камілева.
- 26 грудня Рустема Фахрієва за «сприяння терористичній діяльності» за статтею 205.1 КК рф.

За ст. 205.2 КК рф («Публічні заклики до здійснення терористичної діяльності, публічне виправдання тероризму або пропаганда тероризму») (10):

- 6 травня 52-річного жителя селища Советське, звинувативши його в тому, що він нібито залишав коментарі в проукраїнських Telegram-чатах із закликами до знищення Кримського мосту (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 3 липня жителя Керчі за коментар у Telegram, який, на думку слідства, «виправдовує тероризм» (дані уточнюються).
- 9 липня 53-річного мешканця Феодосійського району, якого звинувачують у так званих «публічних закликах до терористичної діяльності» через коментарі в інтернеті (дані уточнюються).
- 24 липня мешканця окупованого Ак'яра (Севастополя) за звинуваченням у публічних закликах до ударів по Кримському мосту (дані уточнюються).
- 27 серпня жителя Джанкоя за публікації в соціальних мережах, які російська ФСБ кваліфікувала як «виправдання підриву Кримського мосту». (дані уточнюються).
- 16 вересня в Ак'ярі (Севастополі) 22-річного місцевого жителя за «публікації» в проукраїнських Telegram-каналах, у яких він, на думку російських силовиків, «виправдовував тероризм» (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 17 вересня 50-річного жителя Керчі за «публічне виправдання тероризму» (дані уточнюються).
- 7 жовтня 39-річного жителя Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у «публічних закликах до здійснення екстремістської діяльності» (дані уточнюються).
- 22 жовтня 22-річного жителя Ак'яра (Севастополя) нібито за публікації у проукраїнських Telegram-каналах, у яких він «закликав» до ракетного удару по Кримському мосту та резиденції Президента рф, а також «виправдовував» дії українських бойовиків у Курській області (дані уточнюються).
- 16 грудня жителя Керчі, нібито колишнього співробітника СБУ, за статтею про публічні заклики до терористичної діяльності в інтернеті (ч. 2 ст. 205.2 КК рф) (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

● *За ст. 280.3. КК рф («Публічні дії, спрямовані на дискредитацію використання зс рф»)*
(21):

- 11 лютого в Ак'ярі (Севастополі) **43-річного працівника будфірми «за дискредитацію армії рф»** (дані уточнюються).
- 11 лютого **Іллю Цапова**, який публікував на своїй сторінці «ВКонтакте» записи з різними націоналістичними гаслами і висловлювався з приводу належності Криму.
- 15 лютого жителя Советського району Криму **Андрія Івкова**, який у соцмережі «Однокласники» «підтримував Україну, чекав на ЗСУ, ображав президента, країну і дискредитував армію».
- 15 лютого жителя Армянська **Юрія Боженка**, який у соцмережах «страждав за Україну, чекав на ЗСУ та здійснював дискредитацію армії».

ЗАТРИМАННЯ

- 28 лютого **Ганну Грицевич**, яка у соціальних мережах «ображала президента рф та військовослужбовців зс рф, а також публічно підтримувала Україну й очікувала приходу ЗСУ».
- 7 березня мешканку Акимсджита (Сімферополя) **Ірину Кіреєву**, яка в Інстаграмі «чекала ЗСУ, заперечувала територіальну цілісність країни, розміщувала нацистські пісні».
- 18 березня жительку Ялти **Айше Аскерову** за «дискредитацію російської армії» та публікації «заборонених висловлювань».
- 18 березня жителя Красногвардійського району Криму **Халіла Зарфєєва** за нібито підтримку України в проукраїнських групах у соцмережах.
- 14 березня в окупованій Алушті **Анну Федотову**, яка в українських чатах висловлювала підтримку ЗСУ та заперечувала так звану «територіальну цілісність» рф.
- 24 березня жителя тимчасово окупованого Джанкоя **Антон Барського**.

ЗАТРИМАННЯ

- 27 березня жителя Сімферопольського району **Рената Сейтаптієва**, який у месенджері Телеграм під анонімним акаунтом «ображав росіян, чекав на ЗСУ, ображав країну, армію і президента, бажав смерті російським солдатам і всім жителям рф».
- 25 березня мешканця Акмєсджіта (Сімферополя) **Владислава Дорошенка**, який у соціальній мережі «публікував образливі матеріали на адресу президента росії та дискредитував армію країни-агресора».
- 9 квітня **Володимира Усика**, який в Інстаграмі «дискредитував зс рф і державу, чекав ЗСУ».
- 14 квітня **Аліну Івахненко** за «дискредитацію російських військових».
- 8 липня в Ак'ярі (Севастополі) **38-річну жінку** за анонімні коментарі в інтернеті. Її звинувачують у «дискредитації російської армії», «розпалюванні ненависті» та «поширенні неправдивої інформації» про війну (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 44-річного мешканця Євпаторійського району **Ленура Енверовича**, який у месенджері Telegram з анонімного акаунта публікував дописи на підтримку ЗСУ, заперечував «територіальну цілісність Криму», використовував образливі вислови на адресу росіян та поширював проукраїнські гасла.
- у жовтні **Світлану Г.** за «підтримку ЗСУ» через її дописи у Facebook, де вона нібито висловлювала солідарність із українськими захисниками та критикувала так звану «спеціальну військову операцію» (дані уточнюються).
- у жовтні **Тимура Максютова** за те, що він нібито розмістив у соціальній мережі «ВКонтакте» українську пісню «Червона калина».
- 28 листопада у Кєфє (Феодосії) **Павла Трачука** за «образу учасників СВО» у коментарі під новиною про встановлення пам'ятника в Судаку.
- 29 грудня **53-річну мешканку Ак'яра** (Севастополя), звинувативши її у «дискредитації зс рф» через висловлювання у соціальних мережах (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- **4 грудня Ленору Дюльбер.**

За ч. 2 ст. 280 КК рф («Публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності, вчинені з використанням Інтернету») (8):

- **19 лютого 37-річного жителя Ак'яра (Севастополя) «за заклики до вбивства росіян»** (дані уточнюються).
- **11 березня 38-річну мешканку Ялти за «заклики до екстремізму, а саме до вбивства росіян»** (дані уточнюються).
- **19 березня жителя Ак'яра (Севастополя) за заклики до терористичної діяльності, оскільки із серпня 2023 по серпень 2024 року він регулярно публікував у соціальній мережі «ВКонтакте» пропагандистські матеріали** (дані уточнюються).
- **7 липня 45-річного мешканця Ялти за «публічні заклики до екстремістської діяльності»** (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 16 липня жителя Акмєсджіта (Сімферополя) 1984 року народження за публікацію повідомлення в месенджері Telegram, яке, за версією слідства, містило заклики до вчинення насильницьких дій щодо групи осіб за ознакою національності – росіян (дані уточнюються).
- 70-річного жителя Ак'яра (Севастополя) за обвинуваченням у «закликах до екстремізму» в соціальних мережах (дані уточнюються).
- 25 жовтня 61-річного жителя Судака, звинувативши його у «публічних закликах до екстремізму» (дані уточнюються).
- 3 грудня жительку Ак'яра (Севастополя), яку звинувачують у «публічних закликах до екстремістської діяльності» в інтернеті (дані уточнюються).

За ст. 281 КК рф. («Диверсія») (1):

- 14 квітня громадянина Республіки Молдова Євгенія Курдоглу, якого підозрюють у підготовці диверсії на території півострова.

ЗАТРИМАННЯ

За ст. 244 КК рф («Знущання над тілами померлих та місцями їх поховання») (1):

- 26 квітня **44-річного жителя Сейтлерського (Нижньогірського) району** за звинуваченням в оскверненні «могил військового кореспондента Олександра Федорчака та учасників СВО» (дані уточнюються).

За ст. 214 КК рф («Вандалізм») (1):

- 25 травня **65-річного жителя Кєзлєва (Євпаторії)** за нібито антиросійські написи (дані уточнюються).

За ст. 20.3 КоАП рф («Пропаганда чи публічне демонстрування атрибутики чи символіки екстремістських організацій») (2):

- 14 березня **Фєвзіє Ях'яєву** за «демонстрацію забороненої атрибутики» через репост новини про підтримку українців мешканцями Гамбурга.

ЗАТРИМАННЯ

- 28 березня 18-річного жителя Акмєсджіта (Сімферополя), якого звинуватили у «нападі на громадян, підпалах та нанесенні екстремістської символіки» (дані уточнюються).

Невідома стаття (14):

- 3 січня 58-річного мешканця села Теберті (Тургенівки) **Асана Буберджі** через підтримку України.
- 23 січня жителя Ялти **Ахмета Ахметова**, який на набережній міста «ображав президента рф».
- 24 квітня в Акмєсджіті (Сімферополі) місцеву мешканку через її коментар у проукраїнському паблику (дані уточнюються).
- 30 квітня в Ак'ярі (Севастополі) чоловіка, який підтримував ЗСУ в інтернеті (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ

- 8 травня **Дениса Сасса**, у чиїх публікаціях «містилася» підтримка ЗСУ та «нацистська символіка».
- 26 червня в Алушті **Ігоря Качурця**, який «знімав відео роботи ППО та надсилав його в український Telegram-канал «Кримський вітер». Також повідомляється, що в соцмережах він нібито публікував проукраїнські дописи, чекав на ЗСУ та заперечував «територіальну цілісність рф».
- 4 червня 21-річного **Сідамета Сітметова**.
- **жителя Акмесджіта (Сімферополя)**, який влаштував одиночний пікет із плакатом «Ні війні» в центрі міста (деталі уточнюються).
- **Євгена Благодира**, який, за версією окупантів, о третій ночі голосно вмикав українську музику, зокрема пісні «нацистської групи "Океан Ельзи"».
- 22 серпня **двох чоловіків із Республіки Татарстан**, звинувачуючи їх у причетності до організації кол-центрів, які нібито ошукують громадян росії. (деталі уточнюються)

ЗАТРИМАННЯ

- 22 серпня мешканця Ермені Базара (Армянська) **Юрія Василевського**, який у громадському місці нібито в стані алкогольного сп'яніння кричав «Слава Україні».
- у квітні 2022 року кримського татарина із Джанкойського району, військового **Руслана Куртмаллаєва** (стало відомо у жовтні)

Без причини (18):

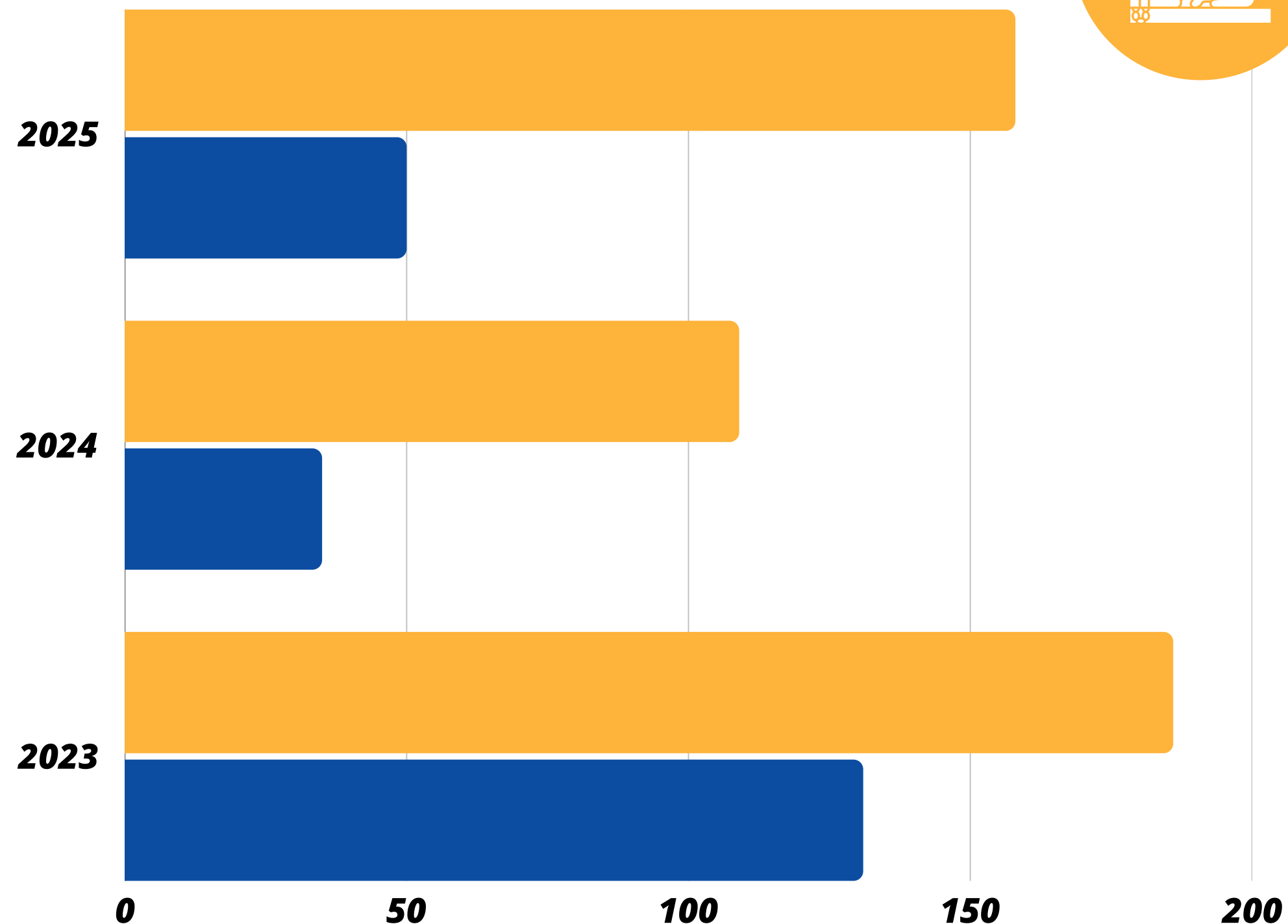
- 25 березня у тимчасово окупованому селі Софіївка Сімферопольського району **Сусанну Ісмаїлову** (жінку відвезли у невідомому напрямку).
- 23 травня 82-річного делегата Курултаю кримськотатарського народу, члена Виконавчої Ради Всесвітнього конгресу кримських татар **Зевджета Куртумерова**.

ЗАТРИМАННЯ

- 31 жовтня російські силовики п'ять разів безпідставно затримували делегацію з 16 кримських татар, які прямували з Криму до Москви, щоб передати звернення російській омбудсменці Тетяні Москальковій щодо переслідування кримськотатарських жінок.

ДОПИТИ 158 (50)

За 2025 рік було зафіксовано 158 випадків допитів, опитувань та «розмов», 50 – щодо представників кримськотатарського народу. За 2024 рік було зафіксовано 109 випадків (35), а у 2023 – 186 (131).

ДОПИТИ

- **Таких дій з боку російських силовиків зазнавали:**
- **житель Ак'яра (Севастополя), якого затримали за збір та передачу інформації про об'єкти протиповітряної оборони та Чорноморського флоту РФ українській військовій розвідці.**
- **34-річна мешканка Ялти, яку затримали за підозрою у «державній зраді».**
- **Асан Буберджі.**
- **житель Ак'яра (Севастополя), який нібито підтримував ЗСУ.**
- **дві жінки у Ак'ярі (Севастополі), які начебто співпрацювали з українськими спецслужбами.**
- **Емір Куртнезіров, Абібулла Смедляєв, Рустем Мустафаєв, Мирзаалі Тажибаєв, Бахтіяр Аблаєв.**
- **Сейтнібі Рамазанов.**

ДОПИТИ

- **Айдер Сулейманов.**
- **Надір Алієв.**
- **Делявер Аблаєв.**
- **Лутфіє Зудієва.**
- **Айше Аскерова.**
- **Халіл Зарфеєв.**
- **Анна Федотова.**
- **29-річний мешканець окупованої Керчі, якого звинувачують у «державній зраді».**
- **Февзіє Ях'яєва.**
- **Антон Барський.**
- **Тетяна Маляр, Валентин Маляр, Анатолій Россіхін, Ольга Бегей.**
- **18-річний житель Акмесджіта (Сімферополя), якого затримали за «напад на громадян, підпал та нанесення екстремістської символіки».**

ДОПИТИ

- **Ренат Сейтаптієв.**
- **Владислав Дорошенко.**
- **28-річна мешканка Джанкоя, яка «постачала українській стороні відомості про військові об'єкти зс рф».**
- **житель Ак'яра (Севастополя), якого затримали за «заклики до терористичної діяльності, оскільки із серпня 2023 по серпень 2024 року він регулярно публікував у соціальній мережі «ВКонтакте» пропагандистські матеріали».**
- **38-річна мешканка Ялти, яку затримали за «заклики до екстремізму, а саме до вбивства росіян».**
- **Ірина Кірєєва.**
- **житель Ялти, якого затримали за «державну зраду».**
- **Ганна Грицевич.**
- **Євген Бугайченко.**

ДОПИТИ

- **37-річний житель Ак'яра (Севастополя), якого затримали за заклики до вбивства росіян.**
- **Юрій Боженко.**
- **Андрій Івков.**
- **Ілля Цапов.**
- **43-річного жителя Ак'яра (Севастополя), якого затримали за «дискредитацію армії рф».**
- **мешканка Ялти, яку звинувачують у «держзраді та фінансуванні ЗСУ».**
- **Ахмет Ахметов.**
- **Сусанна Ісмаїлова.**
- **Євгеній Курдоглу.**
- **житель Акмесджита (Сімферополя), якого звинувачують у зборі даних про військові об'єкти окупаційної армії та передачі інформації СБУ.**

ДОПИТИ

- **жителька Акмєсджіта (Сімферополя), яку затримали через її коментар у проукраїнському паблику.**
- **двоє кримчан, яких звинувачують у «підпалі» релейної шафи на залізничних коліях.**
- **Халіл Халілов.**
- **Анна Богачева.**
- **житель Ак'яра (Севастополя), якого затримали через підтримку ЗСУ в інтернеті.**
- **Давид Азарян.**
- **Олександр Федорчак.**
- **Аліна Івахненко.**
- **Володимир Усик.**
- **житель тимчасово окупованого Криму, якого затримали за нібито «фінансування терористів».**

ДОПИТИ

- **65-річний житель Кєзлєва (Євпаторії), якого затримали за нібито антиросійські написи.**
- **двоє жителі Ак'яра (Севастополя), яких затримали за підозрою у «державній зраді».**
- **Денис Сасс.**
- **52-річний житель селища Советське (дані уточнюються).**
- **Зевджет Куртумеров.**
- **Хаєт Ходжарихимов.**
- **житель Кєфє (Феодосії), якого звинувачують у «співпраці із Службою безпеки України» та підготовці вибуху.**
- **мешканка Ак'яра (Севастополя) та жителька Карасувбазарського (Білогірського) району, яким інкримінують «держзраду у формі шпигунства».**

ДОПИТИ

- **дві мешканки (Севастополя) Ак'яра - матір і донька, яких звинуватили у «державній зраді».**
- **22-річний мешканець Керчі, якого звинувачують у «державній зраді».**
- **52-річний житель Керчі, якого звинувачують у нібито організації діяльності забороненої релігійної організації — осередку «Свідків Єгови».**
- **Ігор Качурець**
- **двоє жителів Ак'яра (Севастополя), яких звинувачують одразу за двома статтями — «державна зрада» та «підготовка до теракту».**
- **мешканець Акмєсджітського (Сімферопольського) району, якого затримали за нібито «збирання даних для Служби безпеки України».**
- **Ідріс Юрдамов.**
- **Хатідже Буюкчан.**
- **Сідамет Сітмететов.**

ДОПИТИ

- **житель Керчі, якого затримали за коментар у Telegram, який, на думку слідства, «виправдовує тероризм».**
- **двоє жителів Керчі, яких звинувачують у «підготовці теракту» та «державній зраді».**
- **45-річний мешканець Ялти, якого затримали за «публічні заклики до екстремістської діяльності».**
- **38-річна жінка, яку затримали за «дискредитацію російської армії», «розпалювання ненависті» та «поширення неправдивої інформації» про війну.**
- **53-річний мешканець Феодосійського району, якого звинувачують у так званих «публічних закликах до терористичної діяльності» через коментарі в інтернеті.**

ДОПИТИ

- **мешканець Ялти, якого звинувачують у спробі організувати теракт у тимчасово окупованому Криму нібито на замовлення українських спецслужб.**
- **житель Акмєсджіта (Сімферополя) 1984 року народження, якого затримали за публікацію повідомлення в месенджері Telegram, яке, за версією слідства, містило заклики до вчинення насильницьких дій щодо групи осіб за ознакою національності – росіян.**
- **житель Кєфє (Феодосії), якого затримали за «державну зраду».**
- **мешканець Ак'яра (Севастополя), якого затримали за звинуваченням у публічних закликах до ударів по Кримському мосту.**
- **23-річний мешканець Ак'яра (Севастополя) , якого звинувачують у нібито співпраці з ГУР МО України.**

ДОПИТИ

- **житель Акмєсджіта (Сімферополя), який влаштував одиночний пікет із плакатом «Ні війні» в центрі міста.**
- **Євген Благодир.**
- **громадянин рф, який нібито самотійно вийшов на зв'язок із представником Збройних сил України через Telegram-канал, після чого отримав завдання здійснити зйомку об'єктів протиповітряної оборони у місті.**
- **житель Ак'яра (Севастополя), який передавав українській розвідці інформацію про розміщення та бойове чергування російських систем ППО.**
- **мешканець окупованого Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у так званій «державній зраді».**
- **Сергій Бондарашик.**
- **двоє чоловіків із Республіки Татарстан, яких звинуватили у причетності до організації кол-центрів, які нібито ошукують громадян росії.**

ДОПИТИ

- **Юрій Василевський.**
- **житель Джанкоя, якого затримали за публікації в соціальних мережах, які російська ФСБ кваліфікувала як «виправдання підриву Кримського мосту».**
- **жінка, яку затримали за нібито підготовку теракту з використанням вибухівки, вмонтованої у православну ікону.**
- **52-річний житель села Запрудне, якого затримали за причетність до забороненої в РФ релігійної організації «Свідки Єгови».**
- **Ленур Енверович.**
- **70-річний житель Ак'яра (Севастополя), якого звинуватили у «закликах до екстремізму» в соціальних мережах.**
- **житель Євпаторійського району, якого звинувачують у нібито передачі українській розвідці координат розвантаження російської військової техніки.**

ДОПИТИ

- **житель Кєфє (Феодосії), якого звинувачують нібито в передачі ЗСУ даних про військові об'єкти та системи протиповітряної оборони.**
- **22-річний житель Ак'яра (Севастополя), якого затримали за «публікації» в проукраїнських Telegram-каналах, у яких він, на думку російських силовиків, «виправдовував тероризм».**
- **50-річний житель Керчі, якого затримали за «публічне виправдання тероризму» за ч. 2 ст. 205.2 КК рф.**
- **житель півострова, затриманий за нібито «держзраду» та «незаконне поводження з вибуховими речовинами».**
- **39-річний житель Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у «публічних закликах до здійснення екстремістської діяльності».**
- **Есма Німетулаєва, Насіба Саїдова, Ельвіза Алієва та Февзіє Османова.**
- **кілька жителів Джанкойського району, яких окупанти звинуватили нібито в участі в терористичній організації.**

ДОПИТИ

- **Олександр Сізіков.**
- **61-річний житель Судака, звинувачений у «публічних закликах до екстремізму».**
- **19-річний кримчанин, який нібито планував підірвати автомобіль високопосадовця підконтрольного росії МВС.**
- **17-річний кримчанин, який нібито захопився ідеологією забороненої в росії терористичної організації та готувався знищити майно свого знайомого з Акмєсджіта (Сімферополя).**
- **16 кримських татар, які прямували з Криму до москви, щоб передати звернення російській омбудсменці Тетяні Москальковій щодо переслідування кримськотатарських жінок.**
- **Світлана Г., затримана за «підтримку ЗСУ» через її дописи у Facebook, де вона нібито висловлювала солідарність із українськими захисниками та критикувала так звану «спеціальну військову операцію».**
- **Тимур Максютів.**

ДОПИТИ

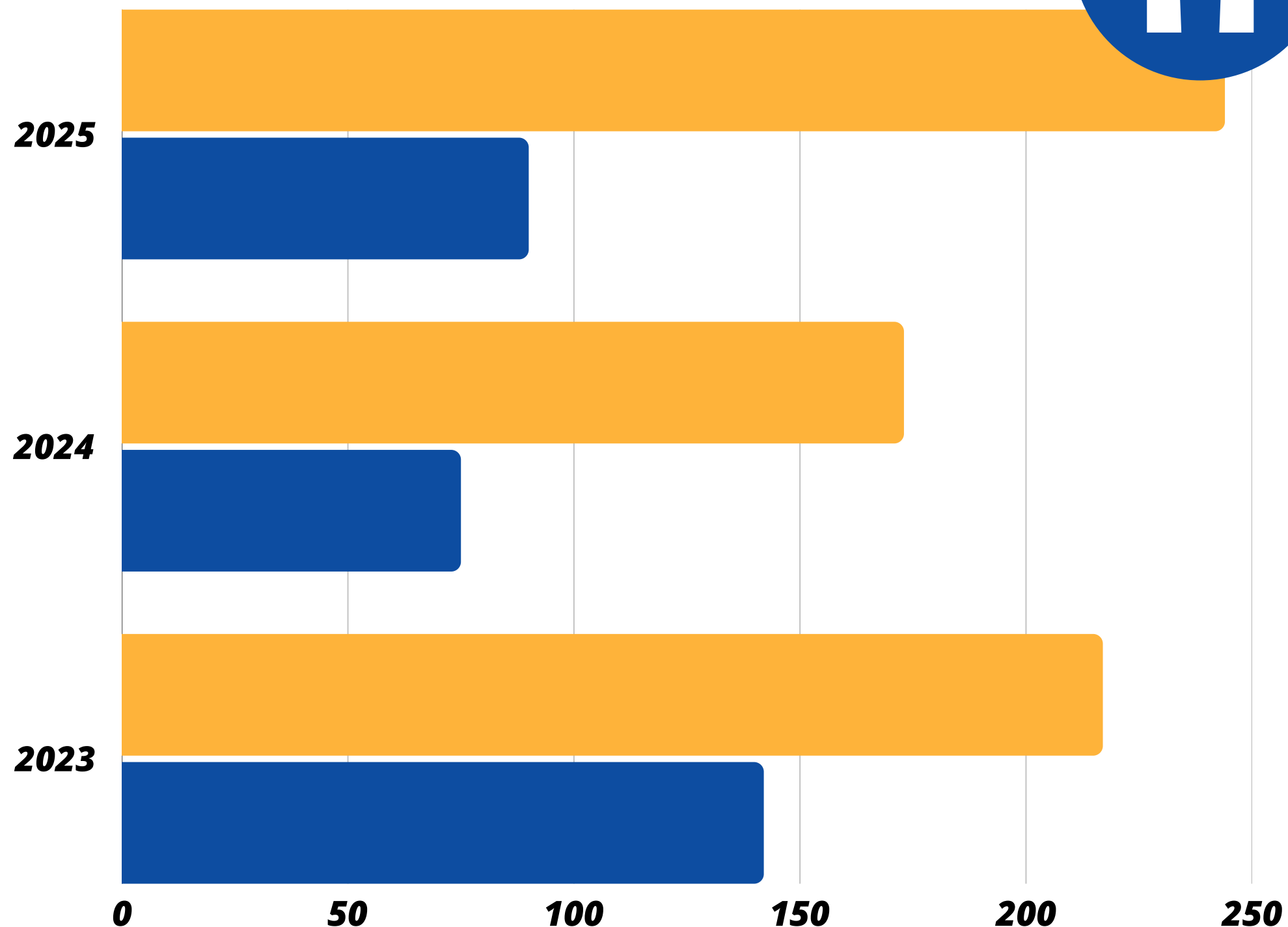
- **Леонід Пшеничнов.**
- **22-річний житель Ак'яра (Севастополя), затриманий нібито за публікації у проукраїнських Telegram-каналах (дані уточнюються).**
- **Руслан Куртмаллаєв.**
- **кримчанин, який нібито у соціальних мережах публікував коментарі, які «виправдовують заклики до руйнування Кримського мосту».**
- **Сеїтхаліл і Руслан Фахрієви.**
- **Павло Трачук.**
- **57-річний чоловік, який нібито готував «теракт» біля пам'ятного знаку до 300-річчя російського флоту.**
- **Анна та Оксана Соценко (стало відомо у листопаді)**
- **Ян Гаупт (стало відомо у листопаді).**
- **Ібраїм Ібрагімов (стало відомо у листопаді).**
- **Енвер Сеїтмеметов.**

ДОПИТИ

- **жителька Ак'яра (Севастополя), яку затримали за звинуваченнями у «публічних закликах до екстремістської діяльності» в інтернеті.**
- **Ленора Дюльбер.**
- **житель Ак'яра (Севастополя), якому інкримінують підготовку вибуху під автомобілем російського військового.**
- **житель Керчі, нібито колишній співробітник СБУ, якого заарештували за статтею про публічні заклики до терористичної діяльності в інтернеті (ч. 2 ст. 205.2 КК рф).**
- **житель півострова, якого затримали «нібито за державну зраду».**
- **Олена Івашина.**
- **Ольга Подлесна.**
- **Рустем Фахрієв.**
- **мешканець півострова, якого звинувачують у «державній зраді».**
- **53-річна мешканка Ак'яра (Севастополя), звинувачена у «дискредитації зс рф» через висловлювання у соціальних мережах.**

АРЕШТИ 244 (90)

За 2025 рік зафіксовано 244 випадки арештів, 90 - щодо кримських татар. За 2024 рік було зафіксовано 173 випадки (75), а у 2023 - 217 (142).

АРЕШТИ

Вироки

За звітний період
зафіксовано 92 вироки

Нові арешти

За звітний період
зафіксовано 101 новий
арешт

Продовження термінів утримання під вартою

За звітний період
зафіксовано 43 таких
випадки

АРЕШТИ

Вироки (92):

- **Житель Кєфє (Феодосії) отримав 2 роки та 6 місяців колонії-поселення за публічні заклики до екстремістської діяльності через Інтернет.**
- **Суд рф засудив Костянтина Горпинченка, мешканця Ак'яра (Севастополя), до 11 років колонії суворого режиму за обвинуваченням у «підготовці теракту на залізничних коліях за завданням СБУ».**
- **«Суд» в окупованому Криму заочно запроторив за ґрати на 18 років колонії суворого режиму 56-літнього мешканця Ялти, ексадвоката Віталія Хоменка.**
- **Кіровський районний «суд» засудив жителя регіону до 5 років і 10 днів позбавлення волі в колонії загального режиму за коментарі, залишені під відео на популярному відеохостингу.**

АРЕШТИ

- Верховний «суд» окупованого Криму засудив **Руслана Мамбетова** до 18 років колонії суворого режиму, 1,5 року обмеження волі та штрафу в 100 тисяч рублів за «співпрацю з українською розвідкою».
- Окупаційний «суд» у Криму засудив **Ганну Єльцову** до 10 років колонії суворого режиму за «шпигунство».
- Окупаційний «суд» у Криму визнав кримську татарку **Февзіє Ях'яєву** винною у «демонстрації забороненої атрибутики» через репост новини про підтримку українців мешканцями Гамбурга.
- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону виніс вирок жителю Ялти, **Петру Жицькому**, засудивши його до 24 років позбавлення волі.
- Севастопольський міський «суд» виніс вирок **24-річному місцевому жителю**, звинувативши його у «державній зраді». Чоловіка засудили до 15 років колонії суворого режиму, оштрафували на 200 тисяч рублів.

АРЕШТИ

- Південний окружний військовий суд визнав **30-річного мешканця окупованого Ак'яра** винним у спробі вчинення теракту, спрямованого проти військовослужбовця. Його засудили до 17 років колонії суворого режиму з відбуванням перших трьох років у в'язниці, а також штрафу у розмірі 300 тисяч рублів та наступним обмеженням свободи на рік.
- Окупаційний «суд» у Криму виніс вирок у справі **Ольги Колкової**, яку звинуватили у «державній зраді» та «підготовці теракту». Її засудили до 15 років ув'язнення в колонії загального режиму.
- 66-річну мешканку Ак'яра (Севастополя) **Ніну Тимошенко** незаконно засудили до 16 років колонії загального режиму за нібито «державну зраду» за ст. 275 КК рф.

АРЕШТИ

- 29 квітня Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону оголосив вирок шістьом фігурантам справи «Хізб ут-Тахрір» із Джанкоя: **Айдеру Асанову** присудили 11 років позбавлення волі з відбуванням перших трьох років у в'язниці, а строку, що залишився, — у колонії суворого режиму з подальшим обмеженням волі на один рік, **Осману Абдуразакову, Леману Зекеряєву, Екрему Крошу, Рефату Сейдаметову і Халілу Мамбетову** — по 14 років позбавлення волі в колонії суворого режиму з відбуванням перших 4 років у тюрмі та 1,5 року обмежень волі після звільнення.
- Окупаційна влада засудила кримського татарина **Халіла Аметова** до 5 років позбавлення волі за нібито участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана (стало відомо у квітні).

АРЕШТИ

- Верховний «суд» окупованого Криму ухвалив вирок у справі **31-річного жителя Ялти**, який був визнаний «винним» нібито у співпраці з іноземною державою. За результатами судового процесу, чоловік отримав 5 років і 25 днів позбавлення волі в колонії загального режиму.
- Окупаційний «суд» в Криму засудив жителя **Джанкоя** до 20 років колонії суворого режиму. Його звинуватили у «державній зраді» на користь України (дані уточнюються)
- Жителя **Сімеїза** засудили до 12 років позбавлення волі за спробу приєднатися до бойових дій проти російських окупантів (дані уточнюються)
- Верховний «суд» окупованого Криму засудив жителя **Акмесджіта** (Сімферополя) до 18 років колонії суворого режиму за звинуваченням у «сприянні українським диверсантам» (дані уточнюються)

АРЕШТИ

- Ялтинський міський «суд» призначив **29-річному місцевому мешканцеві** майже два роки колонії-поселення через публікації в інтернеті (дані уточнюються)
- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону засудив **чоловіка до 20 років позбавлення волі** за нібито участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана (дані уточнюються)
- Окупаційний суд у Криму засудив **34-річну мешканку Ак'яра (Севастополя) до 1 року позбавлення волі умовно із випробувальним терміном у 2 роки** — за нібито «публічні заклики до здійснення екстремістської діяльності в Інтернеті» (дані уточнюються)
- Окупаційний «суд» у Криму незаконно засудив **мешканця Ак'яра (Севастополя) до 18 років колонії суворого режиму** за обвинуваченням у нібито «державній зраді» (дані уточнюються)

АРЕШТИ

- 5 червня 66-річну мешканку Ак'яра (Севастополя) звинуватили у «шпигунстві» на користь України та засудили до 16 років позбавлення волі.
- 6 червня 47-річного мешканця Ак'яра (Севастополя), родом із Житомирської області, засудили до 20 років ув'язнення та оштрафували на 50 тисяч рублів.
- 6 червня так званий Верховний «суд» засудив 35-річну мешканку Ялти Людмилу Колесникову до 17 років колонії за нібито «держзраду».
- 19 червня жителя Криму засудили до 17 років позбавлення волі за обвинуваченням у «співпраці» з Головним управлінням розвідки Міністерства оборони України.
- 24 червня жительку Ялти засудили до двох років умовно за коментарі в Telegram, у яких нібито містилися «заклики до вбивства росіян».

АРЕШТИ

- 9 липня жителя Ак'яра (Севастополя) засудили до 17 років позбавлення волі за звинуваченням у «держзраді» (дані уточнюються).
- 15 липня Верховний «суд» окупованого Криму засудив 53-річного жителя Чорноморського району за начебто «передачу українській розвідці координат військових об'єктів ЗС рф на території півострова» до 17 років позбавлення волі і обмеження волі на 1,5 року після відбуття покарання.
- 17 липня окупаційний Верховний «суд» Криму засудив мешканця Керчі до 16,5 років ув'язнення за «державну зраду» (дані уточнюються).
- У липні 2025 року окупаційний «суд» засудив Ісмаїла Шемшедінова до 13 років колонії суворого режиму з подальшим обмеженням волі строком 1 рік і 10 місяців.
- Окупаційний «суд» призначив 17 років колонії 37-річному жителю Ак'яра (Севастополя) Вадиму Сороколетову, якого звинуватили в «державній зраді».

АРЕШТИ

- На території тимчасово окупованої Херсонщини окупанти незаконно засудили до 3 років і 6 місяців позбавлення волі **Ельдара Кестана** — члена Партизанського місцевого Меджлісу кримськотатарського народу нібито в участі у добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана.
- Ялтинський міський «суд» засудив **45-річного місцевого жителя** до 2 років позбавлення волі у колонії-поселенні з додатковою заборобою адмініструвати сайти протягом 2 років за публікації у соціальних мережах, які окупанти трактували як «заклики до насильницьких дій за національною ознакою».
- 27 серпня кримчанина **Євгена Мельничука** окупаційний «суд» засудив до 17 років колонії суворого режиму, звинувативши його у «шпигунстві».

АРЕШТИ

- 27 серпня Севастопольський міський «суд» виніс обвинувальний вирок Дмитру Миськову, якого окупаційна влада звинуватила у «державній зраді» за ст. 275 КК рф. «Суд» призначив йому 14 років позбавлення волі у колонії суворого режиму, рік обмеження волі та штраф у 200 тисяч рублів.
- Сергія Боднарашика засудили до 14 років ув'язнення в колонії суворого режиму з додатковим обмеженням свободи на 1 рік та штрафом 200 тисяч рублів за «держзраду».
- 28-річну Леру Джемілову незаконно засудили до 15 років позбавлення волі за «шпигунство» на користь України.
- 62-річну кримчанку Ірину Володимирову окупаційна влада засудила до 1 року і 8 місяців примусових робіт за нібито «дискредитацію російської армії».

АРЕШТИ

- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону засудив 26-річну мешканку тимчасово окупованого Акрмєсджіта (Сімферополя) **Аліну Грек** до 15 років позбавлення волі. Її звинуватили у так званій «державній зраді», «підготовці теракту» та «співпраці з українською розвідкою».
- Жителя Акрмєсджіта (Сімферополя) незаконно засудили до 18 років колонії суворого режиму за нібито «держзраду».
- Окупаційний суд в Ак'ярі (Севастополі) виніс вирок 52-річному місцевому жителю **Володимиру Макарову**, звинувативши його в «державній зраді» на користь України. Чоловіка незаконно засудили до 14 років колонії суворого режиму з подальшим обмеженням волі на 1 рік.
- Верховний «суд» Республіки Крим засудив **31-річного жителя Акрмєсджіта (Сімферополя)** до 18 років позбавлення волі у колонії суворого режиму та подальшого обмеження свободи ще на 1 рік і 10 місяців за «держзраду».

АРЕШТИ

- Окупаційний суд засудив 42-річну матір **Стрілець Вікторію** та її 24-річну доньку **Олександру Стрілець** до 12 років позбавлення волі кожно, звинувативши їх у так званій «державній зраді».
- Кримського політв'язня, який відсидів 8 років незаконного ув'язнення за сфабрикованим обвинуваченням у «підготовці диверсій», **Геннадія Лимешка** знову засудили за нібито «публічні заклики до екстремістської діяльності».
- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону засудив 39-річну уродженку (Ак'яра) Севастополя **Надію Грекову** до 22 років колонії загального режиму у справі про «теракт, навчання терористичній діяльності, зберігання вибухівки та державну зраду».
- Окупаційний «суд» виніс вирок у вигляді 6 років позбавлення волі 60-річному **Віктору Урсу**, який є «Свідком Єгови».

АРЕШТИ

- **Екрема Мамедова** засудили до 8 років 6 місяців, з відбуванням перших 2 років у в'язниці, а решту терміну позбавлення волі – у виправній колонії суворого режиму за ч. 1. 1 ст. 205.1 КК рф ,
- Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону засудив **Сергія Яцкова** до 20 років позбавлення волі в колонії суворого режиму, з яких перші 3 він має провести у в'язниці за участь у діяльності батальйону імені Номана Челебіджіхана.
- Севастопольський міський «суд» незаконно засудив 59-річного мешканця окупованої Кєфє (Феодосії) **Миколу Давидченка** до 17 років колонії суворого режиму та штрафу 600 тис. рублів за «державну зраду» та «виготовлення» вибухового пристрою.
- **Чоловіка з Первомайського району** засудили до 1 року колонії-поселення за нібито «наругу над державним прапором рф та георгіївською стрічкою».

АРЕШТИ

- Окупаційний «суд» в Керчі заочно засудив кримчанку **Лілію Хвильку** до 5 років і 6 місяців ув'язнення. Її звинувачують за статтею 207.3 п. «в» за дискредитацію збройних сил рф за мотивами політичної ненависті.
- Громадянина Молдови **Євгена Курдоглу** російські окупанти засудили до 14 років позбавлення волі за нібито «підготовку вибуху на насосній станції» у Керченському районі.
- 17 вересня «суд» у тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) виніс вирок місцевому мешканцю – 14 років колонії суворого режиму та штраф у розмірі 200 тисяч рублів. Його звинуватили у «державній зраді» та нібито співпраці зі спецслужбами ЗСУ за винагороду.

АРЕШТИ

- 1 жовтня засудили 67-річного мешканця Ялти до 14 років ув'язнення в колонії суворого режиму та додатково до 1 року 6 місяців обмеження волі за звинуваченням у «держзраді».
- 2 жовтня 49-річного жителя Ак'яра (Севастополя) засудили до 3 років колонії загального режиму за повідомлення в Telegram із «закликами до нападу на Кримський міст і так званих чиновників».
- 8 жовтня Сергія Лихоманова засудили до 15 років ув'язнення за сфабрикованою статтею про «державну зраду».
- 9 жовтня засудили 51-річного жителя тимчасово окупованого Ак'яра (Севастополя) до 15 років позбавлення волі за сфабрикованими звинуваченнями у «державній зраді» та «підготовці теракту».
- 10 жовтня засудили жителя смт Первомайське Петра Скрипника до одного року колонії-поселення.

АРЕШТИ

- 17 жовтня Тамару Братцеву засудили до 6 років і 3 місяців умовного позбавлення волі, визнавши її винною в «організації діяльності екстремістської організації».
- У 2024 році військовослужбовця ЗСУ Ескендера Кудусова незаконно засудили до 29 років і 6 місяців колонії суворого режиму. (стало відомо в жовтні 2025)
- 62-річного Османа Кадирова засудили до 5 років позбавлення волі в колонії загального режиму з відбуванням першого року в тюрмі і решти терміну у виправній колонії загального режиму.
- 56-річного Едуарда Асанова засудили до 8 років 6 місяців позбавлення волі з відбуванням перших 3 років у в'язниці, а решти терміну – в колонії суворого режиму та обмеженням волі на 1 рік.
- Так званий Верховний «суд» Криму засудив мешканця села Оленівка до 17 років позбавлення волі у колонії суворого режиму.

АРЕШТИ

- 21-річного **Аділя Апкелямова** засудили до 3 років колонії за нібито його пости у Telegram із закликами до насильницьких дій проти росіян.
- 62-річного кримського татарина з Генічеська **Бекіра Гугурика** засудили до 4 років позбавлення волі за сфабрикованими звинуваченнями у «справі батальйону імені Номана Челебіджіхана».
- 7 листопада Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону виніс незаконний вирок громадянину України, засудивши його до 10 років колонії суворого режиму за нібито спробу підірвати автомобіль російських військових та очільника Запорізької області.
- 13 листопада у тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) «суд» засудив місцеву **38-річну жительку** до 5 років і 6 місяців позбавлення волі, а також 15 днів колонії загального режиму за нібито «поширення неправдивої інформації» про дії зс рф.

АРЕШТИ

- 14 листопада «Верховний суд Республіки Крим» засудив **22-річного жителя Керчі** до 14 років і 1 місяця позбавлення волі за обвинуваченням у «державній зраді» за ст. 275 КК рф.
- 19 листопада в окупованому Криму незаконно засудили **Ніяру Ерсамбетову** до 15 років позбавлення волі за «державну зраду»
- 26 листопада окупанти призначили **Енверу Крошу** — 19 років позбавлення волі, перші 4 роки відбування терміну у в'язниці, решту терміну у колонії суворого режиму; **Едему Бекірову** та **Рінату Алієву** — по 15 років позбавлення волі, перші 3 роки відбування терміну у в'язниці; **Вілену Темер'янову** — 14 років позбавлення волі; **Сеітязі Аббозову** — 13 років позбавлення волі.
- Окупанти засудили кримського татарина **Ельдара Карамурзаєва** до 8 років колонії у справі батальйону імені Номана Челебіджіхана.

АРЕШТИ

- 28 листопада Південний окружний військовий суд у Ростові-на-Дону виніс вирок вісьмом особам у справі про вибух на Керченському мосту, який стався 8 жовтня 2022 року. Суд засудив **Артема та Георгія Азатянів, Романа Соломку, Володимира Злобу, Артура Терчаняна, Олександра Біліна, Олега Антипова та Дмитра Тяжелого** до довічного позбавлення волі.
- Окупаційна влада Криму заочно засудила 35-річного **Назара Трофімова**, оголосивши його в розшук і стверджуючи, що він «переховується від слідства». Чоловіка звинувачують у нібито екстремізмі через коментарі в Telegram.
- **Ніяру Ерсамбетову** засудили до 15 років колонії та півтора року обмеження волі за співпрацю з партизанським рухом «Атеш» та нібито передачу інформації про склад пального та позиції ППО.

АРЕШТИ

- 19 грудня окупаційний суд ухвалив вирок щодо 52-річного місцевого жителя, засудивши його до 3 років позбавлення волі за «коментарі у соціальних мережах», які було кваліфіковано як «призови до екстремістської діяльності» (інформація уточнюється).

АРЕШТИ

Нові арешти (101):

- 17 січня заарештували кримчанина, якого звинувачують у зборі та передачі інформації про об'єкти протиповітряної оборони та чф рф українській військовій розвідці.
- 29 січня заарештували 34-річну мешканку Ялти за підозрою у «державній зраді».
- 5 лютого заарештували кримських татар: Еміра Куртнезірова, Абібуллу Смедляєва, Рустема Мустафаєва, Мирзаалі Тажибаєва, Бахтіяра Аблаєва.
- 19 лютого заарештували жителя Ак'яра (Севастополя) за «заклики до вбивства росіян».
- 5 березня заарештували жителя Ялти за «державну зраду».

АРЕШТИ

- 11 березня заарештували 38-річну мешканку Ялти за «заклики до екстремізму, а саме до вбивства росіян».
- 14 березня заарештували 29-річного мешканця окупованої Керчі, якого звинувачують у «державній зраді».
- 28-річна мешканка Джанкойського району Лера Джемілова, яка зникла безвісти на вісім місяців, наразі утримується в СІЗО №1 у Сімферополі.
- У ніч з 21 на 22 березня у Кєзлєві (Євпаторії) окупованого Криму заарештували чотирьох членів родини зі Львова: Тетяну Маляр, її брата Валентина Маляра, її сина Анатолія Россіхіна та її дочку Ольгу Бегей.
- 19 березня заарештували жителя Ак'яра (Севастополя) за «заклики до терористичної діяльності», оскільки із серпня 2023 по серпень 2024 року він регулярно публікував у соціальній мережі «ВКонтакте» пропагандистські матеріали.

АРЕШТИ

- 20 березня заарештували 28-річну мешканку Джанкоя, яка «постачала українській стороні відомості про військові об'єкти зс рф».
- 28 березня заарештували 18-річного жителя Акмєсджіта (Сімферополя), звинувативши його у «нападі на громадян, підпалах та нанесенні екстремістської символіки».
- 21 квітня в тимчасово окупованому Акмєсджиті (Сімферополі) ФСБ заарештувала місцевого жителя, якого звинувачують у зборі даних про військові об'єкти окупаційної армії та передачі цієї інформації СБУ.
- 24 квітня в окупованому Акмєсджиті (Сімферополі) окупанти відкрили кримінальну справу щодо місцевої мешканки через її коментар у проукраїнському паблику.

АРЕШТИ

- 26 квітня заарештували **44-річного жителя Сейтлерського (Нижньогірського) району** за звинуваченням в оскверненні «могил військового кореспондента Олександра Федорчака та учасників СВО».
- В окупованому Криму заарештували **двох місцевих жителів**, яких звинувачують у «підпалі» релейної шафи на залізничних коліях.
- Жителя тимчасово окупованого Криму заарештували за нібито «фінансування терористів» та передали справу до суду (дані уточнюються)
- В тимчасово окупованому Криму так звана «прокуратура» незаконно передала до підконтрольного росії «суду» обвинувальний акт щодо жителя **Акмесджіта (Сімферополя)**. Його звинувачують у нібито «співпраці з іноземною державою» (дані уточнюються)
- У тимчасово окупованому Криму заарештували **двох жителів Ак'яра (Севастополя)** за підозрою у «державній зраді» (дані уточнюються)

АРЕШТИ

- У тимчасово окупованому Криму заарештували **52-річного жителя селища Советське**, звинувативши його в тому, що він нібито залишав коментарі в проукраїнських Telegram-чатах із закликами до знищення Кримського мосту (дані уточнюються)
- 3 червня заарештували жителя Кєфє (Феодосії), якого звинувачують у «співпраці із Службою безпеки України» та підготовці вибуху.
- 4 червня заарештували мешканку Ак'яра (Севастополя) та жительку Карасувбазарського (Білогірського) району, яким інкримінують «держзраду у формі шпигунства».
- 4 червня окупанти заарештували 21-річного **Сідамета Сітметова**.

АРЕШТИ

- 12 червня заарештували **двох мешканок Ак'яра (Севастополя)** - матір і доньку за «державну зраду».
- 18 червня заарештували **22-річного мешканця тимчасово окупованої Керчі**, якого звинувачують у «державній зраді».
- 27 червня в Ак'ярі (Севастополі) було заарештовано **двох місцевих мешканців**, яких звинувачують одразу за двома статтями - «державна зрада» та «підготовка до теракту».
- 27 червня заарештували мешканця **Акмесджітського (Сімферопольського) району** за нібито «збирання даних для Служби безпеки України».
- У тимчасово окупованому Криму представники так званих «правоохоронних органів» заарештували **24-річну Хатідже Буюкчан**.

АРЕШТИ

- 3 липня окупанти заарештували жителя Керчі за коментар у Telegram, який, на думку слідства, «виправдовує тероризм».
- 4 липня в окупованій Керчі російські силовики затримали двох кримчан, яких звинувачують у «підготовці теракту» та «державній зраді».
- 7 липня заарештували 45-річного мешканця Ялти за «публічні заклики до екстремістської діяльності».
- 8 липня в окупованому Ак'ярі (Севастополі) заарештували 38-річну жінку за анонімні коментарі в інтернеті. Її звинувачують у «дискредитації російської армії», «розпалюванні ненависті» та «поширенні неправдивої інформації» про війну.
- 9 липня заарештували 53-річного мешканця Феодосійського району, якого звинуватили у так званих «публічних закликах до терористичної діяльності» через коментарі в інтернеті.

АРЕШТИ

- 16 липня окупанти затримали жителя **Акмесджіта (Сімферополя)** 1984 року народження. Його звинувачують у публікації повідомлення в месенджері Telegram, яке, за версією слідства, містило заклики до вчинення насильницьких дій щодо групи осіб за ознакою національності – росіян (ч. 2 ст. 280 Кримінального кодексу рф)».
- 18 липня у тимчасово окупованому Криму ФСБ рф заявила про затримання жителя **Кєфє (Феодосії)** за «державну зраду».
- В окупованому Криму судять жителя Бердянська **Леоніда Малика** за обвинуваченнями у «держзраді» та «обігу радіоактивних речовин».
- В окупованому Ак'ярі (Севастополі) російські силовики заарештували **23-річного чоловіка**, якого звинувачують у нібито співпраці з ГУР МО України. Проти юнака відкрито кримінальну справу за ч. 2 ст. 205.5 КК рф.

АРЕШТИ

- В окупованому Криму судять подружжя із Керчі 24-річного **Сергія Козлова** та 26-річну **Євгенію Самойлову**.
- Співробітники ФСБ заарештували **Ніяру Ерсамбетову** за «державну зраду».
- 1 серпня заарештували громадянина рф в Ак'ярі (Севастополі), який нібито самотійно вийшов на зв'язок із представником ЗСУ через Telegram-канал, після чого отримав завдання здійснити зйомку об'єктів протиповітряної оборони у місті.
- 1 серпня заарештували жителя **Ак'яра** (Севастополя) за нібито «державну зраду». За версією російського слідства, він передавав українській розвідці інформацію про розміщення та бойове чергування російських систем ППО.
- 15 серпня заарештували мешканця **Ак'яра** (Севастополя), якого звинувачують у так званій «державній зраді».

АРЕШТИ

- 17 серпня заарештували 45-річного **Сергія Бондарашика**, якого звинувачують у так званій «державній зраді».
- 22 серпня заарештували **двох чоловіків** із Республіки Татарстан, звинувачуючи їх у причетності до організації кол-центрів, які нібито ошукують громадян росії.
- 25 серпня заарештували **жінку** за нібито підготовку теракту з використанням вибухівки, вмонтованої у православну ікону.
- 27 серпня заарештували **жителя Джанкоя** за публікації в соцмережах, які російська ФСБ кваліфікувала як «виправдання підриву Кримського мосту».
- 30 серпня заарештували **52-річного жителя села Запрудне** за причетність до забороненої в рф релігійної організації «Свідки Єгови».
- **70-річного жителя Ак'яра** (Севастополя) заарештували за обвинуваченням у «закликах до екстремізму» в соціальних мережах.

АРЕШТИ

- Жителя Євпаторійського району заарештували за нібито передачу українській розвідці координат розвантаження російської військової техніки.
- Київський районний «суд» Акмесджита (Сімферополя) ухвалив рішення про заочний арешт кримської журналістки, співробітниці проєкту Крим.Реалії на Радіо Свобода **Олексіни Дорогань**.
- 7 липня 2025 року окупаційна влада в Ак'ярі (Севастополі) заарештувала 38-річну **Катерину Фоменко** за звинуваченням у «поширенні завідомо неправдивої інформації» про дії російської армії (ст. 207.3 КК РФ). (стало відомо у серпні)
- Зниклу 12 лютого 2025 року 45-річну мешканку міста Кєзлєв (Євпаторія) **Тетяну Штріфанову** знайдено в СІЗО-2 окупованого Криму. (стало відомо у серпні)

АРЕШТИ

- Зниклих у березні 2024 року кримчанок **Ларису Гайдай, Тетяну Павленко (Симоненко)** та **Ельвіру Аблязову** знайдено в СІЗО-2 Акмєсджіта. (стало відомо у серпні)
- 10 вересня заарештували жителя **Кєфє (Феодосії)**, якого звинувачують нібито в «держзраді» через передачу ЗСУ даних про військові об'єкти та системи протиповітряної оборони.
- 16 вересня заарештували 22-річного жителя **Ак'яра (Севастополя)** за «публікації» в проукраїнських Telegram-каналах, у яких він, на думку російських силовиків, «виправдовував тероризм».
- У вересні стало відомо, що окупанти заарештували **Сєйрана Асанова** за причетність до батальйону імені Номана Челебіджіхана.

АРЕШТИ

- На початку жовтня 2024 року російські силовики без пояснень затримали жінку похилого віку. Їй оголосили обвинувачення за статтею 275 КК РФ («державна зрада»), звинувативши у нібито передачі даних українській стороні.
- 17 вересня заарештували 50-річного жителя Керчі за «публічне виправдання тероризму» за ч. 2 ст. 205.2 КК РФ.
- Окупанти заарештували Олександра Осадчого за звинуваченнями у «шпигунстві» та «держзраді» (стало відомо в вересні).
- 3 жовтня заарештували жителя півострова за нібито «держзраду» та «незаконне поводження з вибуховими речовинами» (дані уточнюються).
- 7 жовтня заарештували 39-річного жителя Ак'яра (Севастополя), якого звинувачують у «публічних закликах до здійснення екстремістської діяльності» (дані уточнюються).

АРЕШТИ

- 16 жовтня заарештували **Есму Німетулаєву, Насібу Саїдову, Ельвізу Алієву та Февзіє Османову.**
- 22 жовтня заарештували кілька жителів **Джанкойського району**, яких окупанти звинуватили нібито в участі в терористичній організації (дані уточнюються).
- 22 жовтня заарештували **22-річного жителя Ак'яра (Севастополя)** нібито за публікації у проукраїнських Telegram-каналах, у яких він «закликав» до ракетного удару по Кримському мосту та резиденції Президента рф, а також «виправдовував» дії українських бойовиків у Курській області (дані уточнюються).
- 23 жовтня знову заарештували **Олександра Сізікова.**
- 25 жовтня заарештували **61-річного жителя Судака**, звинувативши його у «публічних закликах до екстремізму».

АРЕШТИ

- 28 жовтня заарештували **19-річного кримчанина**, який нібито планував підірвати автомобіль високопосадовця підконтрольного росії МВС.
- 29 жовтня заарештували **17-річного кримчанина**, який нібито захопився ідеологією забороненої в росії терористичної організації та готувався знищити майно свого знайомого з Акмєсджіта (Сімферополя).
- У вересні заарештували **Леоніда Пшеничнова** за «державну зраду» (стало відомо в жовтні).
- У травні 2025 року рф незаконно заарештувала українця **Яна Гаупта** за звинуваченням у «тероризмі»
- 27 листопада рф заарештувала **57-річного чоловіка**, який нібито готував «теракт» біля пам'ятного знаку до 300-річчя російського флоту.
- У ніч із 15 на 16 листопада заарештували **Сеїтхаліла Фахрієва і його сина Руслана**.

АРЕШТИ

- 5 серпня заарештували кримського татарина Ібраїма Ібрагімова, якого російські окупанти звинуватили у «державній зраді».
- 14 листопада заарештували кримчанина, який у соціальних мережах нібито публікував коментарі, які «виправдовують заклики до руйнування Кримського мосту».
- Окупанти заарештували Анну та Оксану Соценко за звинуваченням у нібито «державній зраді».
- 3 грудня заарештували жительку Ак'яра (Севастополя) за звинуваченням у «публічних закликах до екстремістської діяльності» в інтернеті.
- 8 грудня заарештували жителя Ак'яра (Севастополя) за нібито підготовку вибуху під автомобілем російського військового. Щодо нього порушили справи за статтями про «тероризм» та «держзраду».

АРЕШТИ

- 12 грудня заарештували **Олену Івашину та Ольгу Подлесну** за підозрою у нібито причетності до діяльності організації «Свідки Єгови», яку в російській федерації безпідставно визнано «екстремістською».
- 16 грудня заарештували **жителя Керчі**, нібито колишнього співробітника СБУ за статтею про публічні заклики до терористичної діяльності в інтернеті (ч. 2 ст. 205.2 КК рф).
- 22 грудня заарештували **жителя півострова** «нібито за державну зраду».
- 26 грудня заарештували **Рустема Фахрієва** за «сприяння терористичній діяльності» за статтею 205.1 КК рф.
- 26 грудня заарештували **мешканця півострова**, якого звинувачують у «державній зраді».

АРЕШТИ

Адміністративні арешти (6):

- 27 березня жителя Сімферопольського району Сейтаптієва Рената, який у месенджері Телеграм під анонімним акаунтом «ображав росіян, чекав на ЗСУ, ображав країну, армію і президента, бажав смерті російським солдатам і всім жителям рф», заарештували 15 діб.
- 30 квітня в Ак'ярі (Севастополі) затримали чоловіка, який підтримував ЗСУ в інтернеті. Йому призначили 5 діб адміністративного арешту і штраф - 45 тисяч рублів.
- 30 квітня **Давида Азаряна**, який у соціальній мережі «ВКОНТАКТЕ» «знущався над смертю кримського співробітника поліції», заарештували на 15 діб.

АРЕШТИ

- У тимчасово окупованому Кєзлєві (Євпаторії) російські силовики затримали **65-річного місцевого жителя** за нібито антиросійські написи. Проти чоловіка порушено кримінальну справу за статтею про вандалізм. Йому призначили запобіжний захід у вигляді заборони на певні дії.
- У тимчасово окупованому Криму співробітники так званого «МВС» заарештували жителя Симеїза **Дениса Сасса** на 10 діб.
- **Тимуру Максютову** призначили адміністративний арешт на п'ять діб за те, що він нібито розмістив у соціальній мережі «ВКонтакте» українську пісню «Червона калина», яку російська влада безпідставно визнає «екстремістською».

АРЕШТИ

Повторні арешти (2):

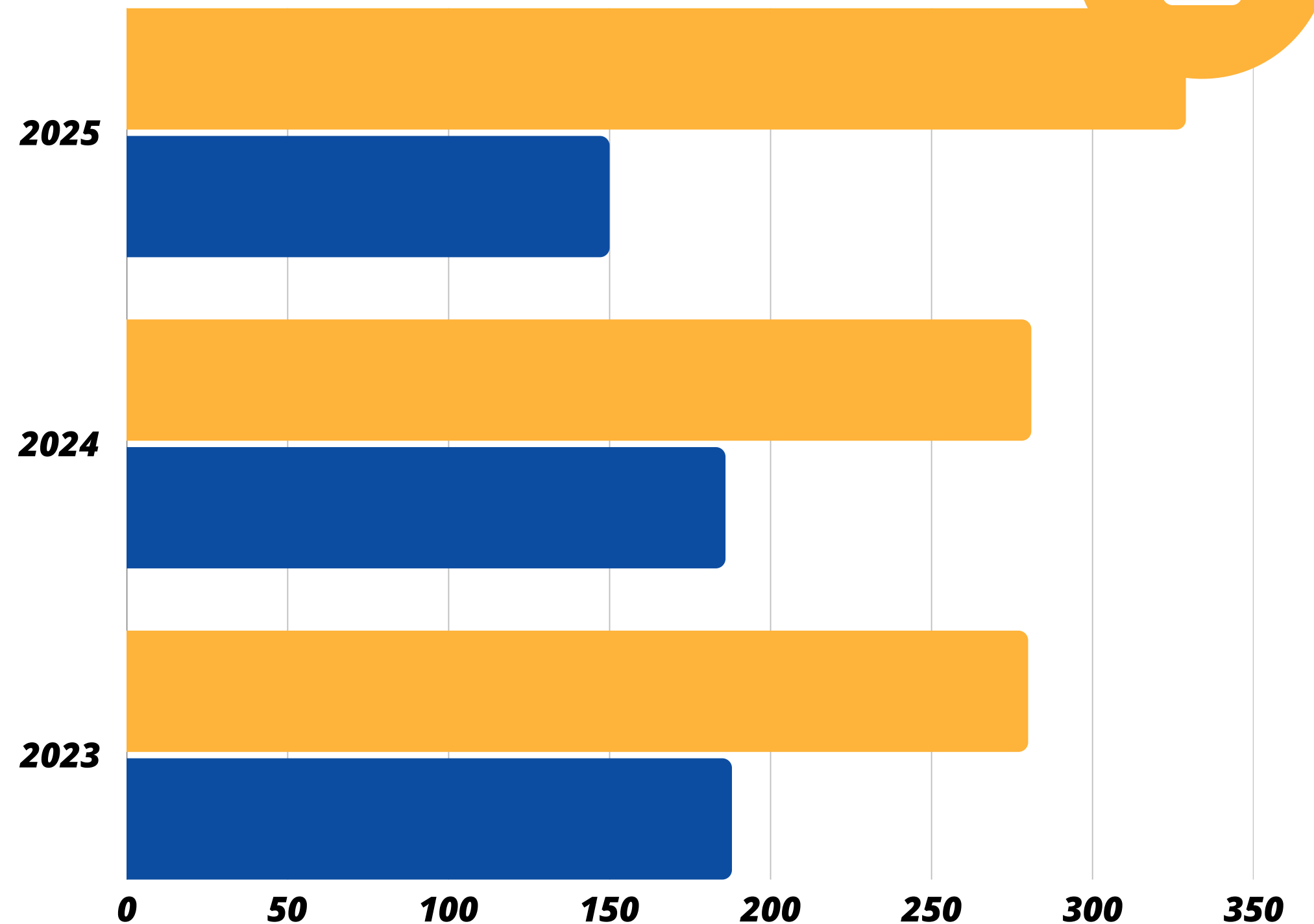
- У Бахчисараї окупаційний «суд» повторно арештував незрячого кримчанина **Олександра Сізікова**, призначивши йому 10 діб арешту за нібито «непокору поліції».
- 57-річного **Ленура Халілова**, якого раніше засудили до 18 років позбавлення волі у так званій «справі Хізб ут-Тахрір» та згодом звільнили через стан здоров'я, знову незаконно взяли під варту.

АРЕШТИ

- **Окупанти продовжили термін утримання під вартою 43 політв'язням:**
Азізу Азізову (3), Мемету Люманову (3), Рустему Османову (3), Мустафі Абдураманову (3), Абдулмеджиту Сейтумерову, Аметхану Умерову, Ельдару Якубову, Сейдамету Мустафаєву, Ремзі Німетуллаєву, Руслану Асанову, Абібуллі Смедляєву, Бахтіяру Аблаєву, Рустему Мустафаєву (2), Мірзалі Тажибаєву (3), Еміру Куртнезірову (3), Абібуллі Смедляєву (2), Алі Мамутову, Наріману Аметову, Вахіду Мустафаєву, Енверу Халілаєву, Ремзі Куртнезірову, Хатідже Буюкчан (2), Рустему Мустафаєву, Бахтіяру Аблаєву, Есмі Німетулаєвій, Ельвізі Алієвій, Февзіє Османовій, Насібі Саїдовій.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД 329 (150)

За 2025 рік зафіксовано 329 випадків порушення права на справедливий суд, 150 – щодо кримських татар. За 2024 рік було зафіксовано 281 випадок (186), а у 2023 – 280 (188).

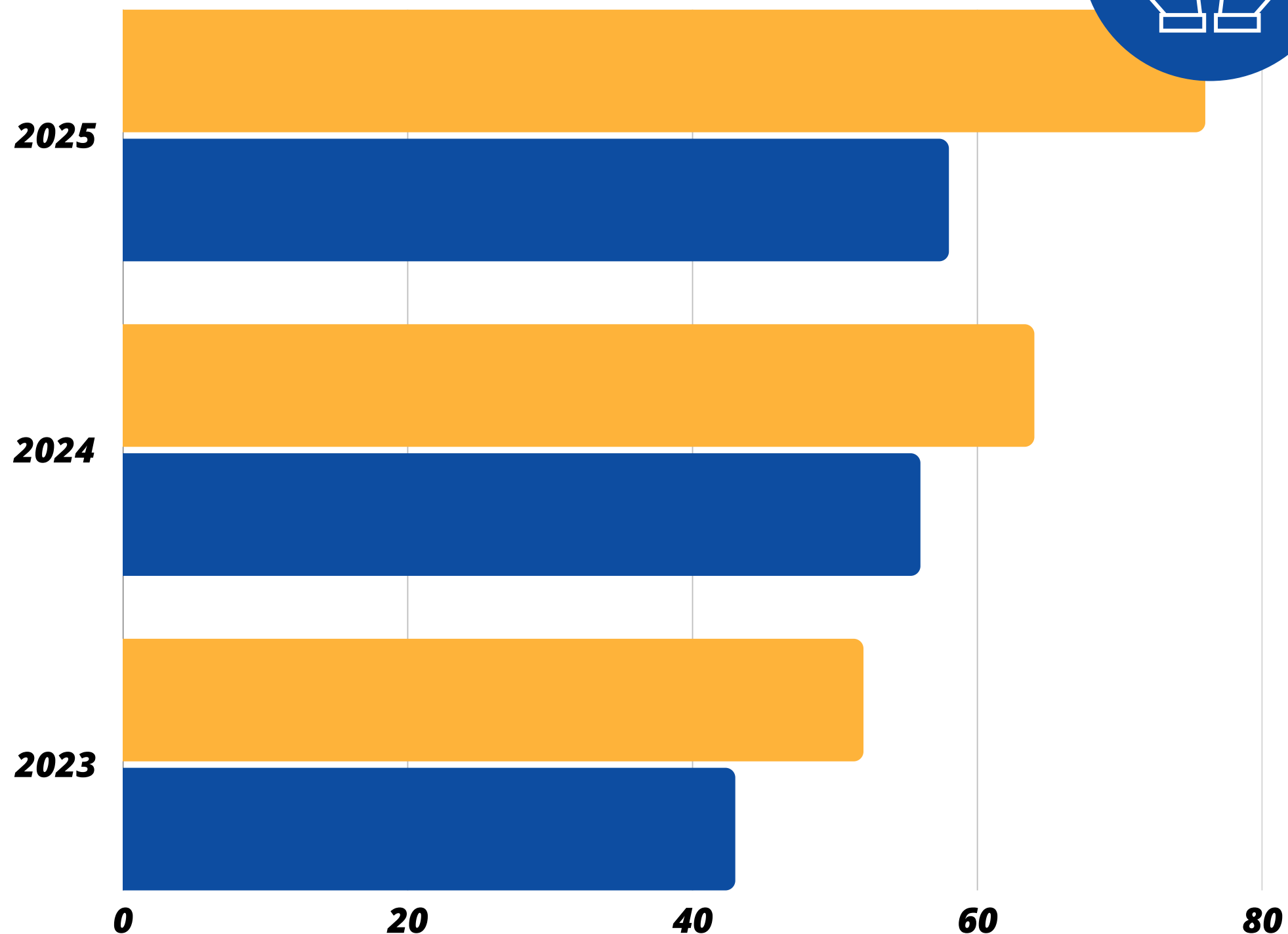

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА СПРАВЕДЛИВИЙ СУД

За звітний період, окрім продовження термінів арештів, вироків та нових арештів, продовжувалися фіксуватися системні відхилення апеляційних скарг адвокатів, а також винесення штрафів.

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я 76 (58)

За 2025 рік зафіксовано щонайменше 76 випадків порушення права на найвищий досяжний рівень фізичного та психічного здоров'я, 58 – щодо кримських татар. За 2024 рік було зафіксовано 64 випадки (56), а у 2023 – 52 (43).

ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

Протягом місяця це право було порушено щодо політв'язнів Криму – *Олександра Сізікова (2), Ернеса Аметова, Амета Сулейманова (5), Рустема Гугурика (3), Рустема Сейтмеметова (2), Османа Сейтумерова, Галини Довгополої (2), Тофіка Абдулгазієва (4), Рустема Шейхалієва, Руслана Абдурахманова, Сервера Мустафаєва, Руслана Месутова, Сергія Цигіни, Насрули Сейдалієва, Ірини Данилович, Анпаза Куртамета, Яшара Шихаметова (2), Володимира Якименка, Олексія Кисельова, Асана Ахтемова, Раїфа Февзієва (2), Заура Абдуллаєва (2), Арсена Ібраїмова (2), Володимира Якименка, Аметхана Абдулвапова, Вадима Сірука, Абібулли Смедляєва, Теймура Абдуллаєва, Шабана Умерова (2), Івана Яцкіна, Арсена Абхаїрова, Джеббара Бекірова, Яшара Муєдінова, Еміля Джемаденова, Іззета Абдуллаєва, Акіма Бекірова, Абібулли Смедляєва, Ансара Османова, Енвера Халілаєва, Ремзі Бекірова, Рустема Емірусейінова (2), Сервета Газієва, Ірини Горобцової, Емір-Усеїна Куку, Руслана Сулейманова, Володимира Ананьєва (3), Азамата Еюпова, Лери Джемілової, Руслана Нагаєва, Геннадія Осьмака, Анатолія Кобзаря, Богдана Зізи, Меджита Абдурахманова, Едема Смаїлова, Ленура Халілова.*

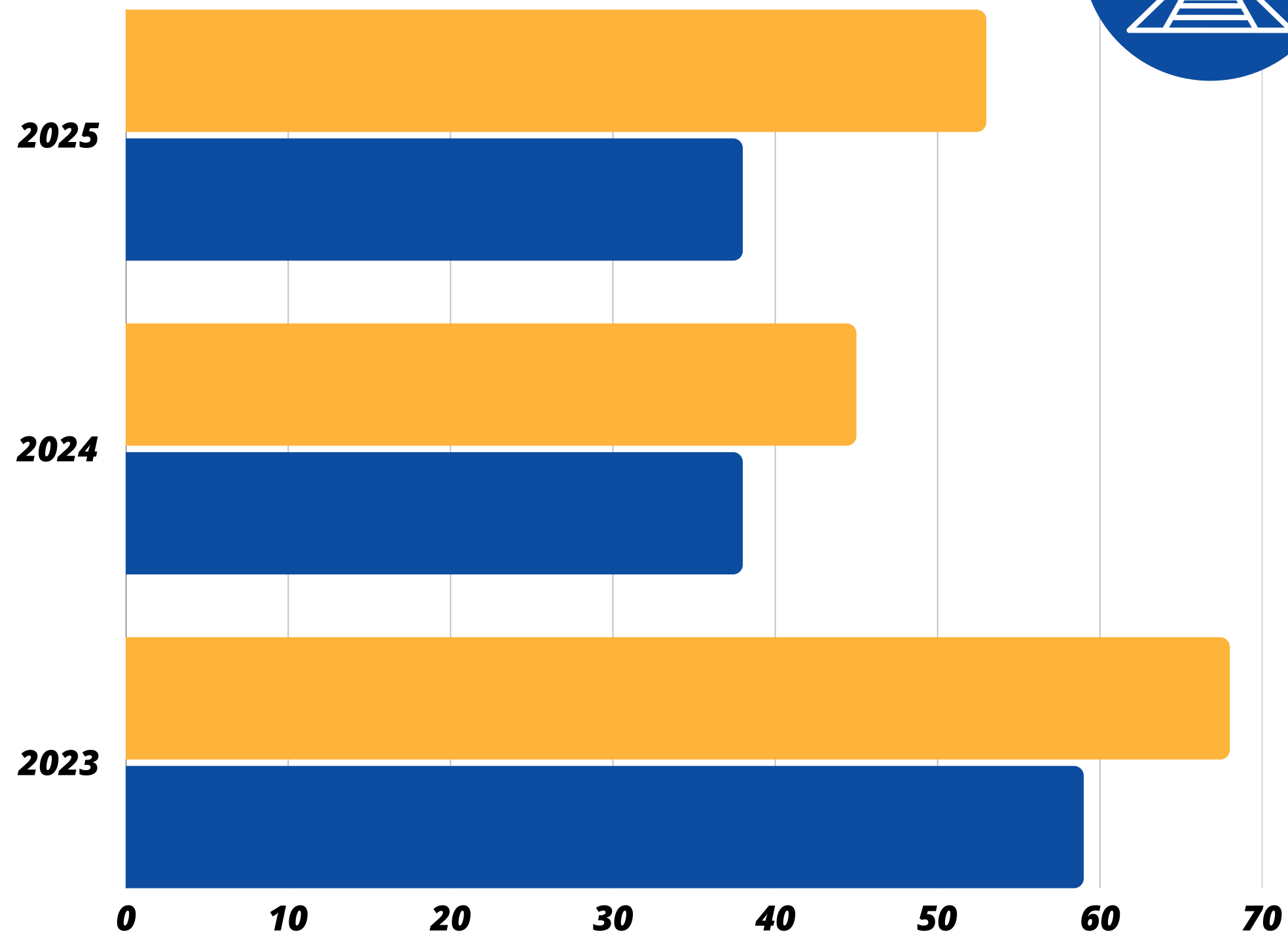
ПОРУШЕННЯ ПРАВА НА ЗДОРОВ'Я

Ці випадки порушень пов'язані з погіршенням стану здоров'я політв'язнів у місцях несвободи, ігноруванням клопотань адвокатів та самих ув'язнених, ненаданням належної медичної допомоги.

ЕТАПУВАННЯ 53 (38)

За 2025 року було зафіксовано 53 випадки етапування, 38 – щодо кримських татар. За 2024 рік було зафіксовано 45 випадків (38), а у 2023 – 68 (59).

ЕТАПУВАННЯ

Окупанти етапували: *Олександра Сізікова (2), Олега Федорова, Сейрана Хайретдінова, Руслана Месутова, Ерфана Османова, Ірину Данилович, Асана Ахтемова, Марлена Мустафаєва, Сервета Газієва, Тимура Ялкабова, Арсена Абхаірова (2), Ансара Османова, Рустема Шейхалієва, Руслана Сулейманова, Османа Аріфмеметова, Яшара Муєдінова, Енвера Мамутова, Еміля Джемеденова, Ленура Сейдаметова, Ірину Горобцову (2), Яшара Шихаметова, Ленура Халілова, Різу Ізетова, Мемета Белялова, Ескендера Абдулганієва, Оксану Сенеджук, Халіла Мамбетова, Ісмета Ібрагімова, Лемана Зекеряєва, Ольгу Цірік, Ісмета Ібрагімова, Геннадія Осьмака, Сергія Лихоманова, Сейрана Асанова, Абібуллу Смедляєва, Еміра Куртнезірова, Рустема Мустафаєва, Мирзалі Тажибаєва, Бахтіяра Аблаєва, Сергія Яцкова, Еміра Куртнезірова, Аліну Грек, Ірину Левченко.*

ЗАГИБЛІ - 1

За 2025 рік зафіксований 1 загиблий – представник кримськотатарського народу.

У лютому 60-річний політв'язень з с. Рикове Генічеського р-ну Рустем Віраті, якого окупанти звинувачували в участі у кримськотатарському добровольчому батальйоні ім. Номана Челебіджихана та у сприянні економічній блокаді Криму, помер у ВК міста Дмитровград Ульяновської області.

НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗНИКНЕННЯ – 12 (2)

За 2025 рік зафіксовано 12 випадків насильницьких зникнень, серед яких 2 стосуються представників корінного кримськотатарського народу.

- **5 березня 2024 року Анатолій Кобзар поїхав на роботу до Бахчисараю, але додому так і не повернувся. Наступного дня в його домі був проведений обшук, під час якого окупаційні силовики вилучили його українські документи, проте родині не надали жодної інформації, де знаходиться чоловік (був знайдений у СІЗО).**
- **25 березня, в тимчасово окупованому селі Софіївка Сімферопольського району у будинку цивільної мешканки Сусанни Ісмаїлової відбувся обшук ФСБ. Після цього її відвезли в невідомому напрямку.**

НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗНИКНЕННЯ

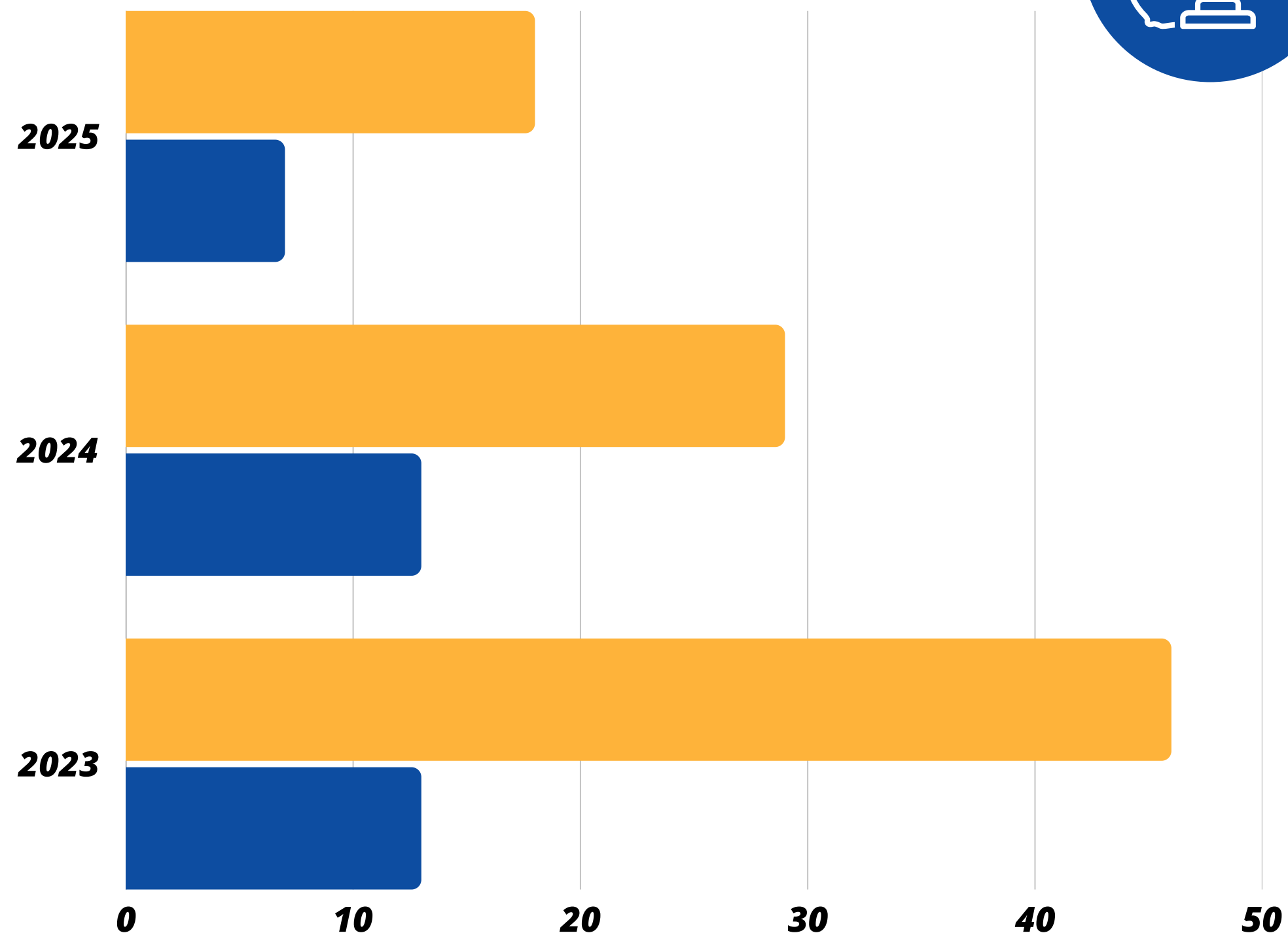
- 9 квітня було насильницьки викрадено подружжя: в Ак'ярі (Севастополі) зникла дружина **Полюх Наталія Вікторівна** 1975 року народження, а в Алупці - її чоловік **Платонов Олег Миколайович** 1963 року народження. Місце знаходження подружжя невідоме до теперішнього часу, а їх 9-річного сина того ж дня помістили в притулок, де він перебуває до теперішнього часу.
- У ніч із 6 на 7 травня 2025 року в тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) невідомі, які представилися працівниками ФСБ росії, затримали громадянина України **Сергія Гріщенко** та вивезли його у невідомому напрямку. Відтоді зв'язок із ним зник, а місце його перебування досі не встановлено
- З лютого 2025 року в окупованому Криму без зв'язку з родичами та правової підтримки утримується мешканка смт Чорноморське (Ак-Шейх) **Тамара Чернуха** (була знайдена у СІЗО).

НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗНИКНЕННЯ

- 12 лютого 2025 року окупанти викрали 45-річну мешканку міста Кєзлєв (Євпаторія) **Тетяну Штріфанову (була знайдена у СІЗО).**
- Окупаційна влада Криму понад рік незаконно утримує **Саху Мангубі**, матір двох неповнолітніх дітей. Жінку затримали 2 листопада 2024 року за анонімним доносом.
- 2 жовтня 2025 року мешканця с. Кизилташ (окупаційна назва Краснокам'янка) Феодосійського району **Марата Батирова**, 1962 року народження, викрали з власної квартири (стало відомо у листопаді).
- 27 березня 2024 року зникла **Лариса Гайдай**, а 28 березня 2024 року - **Тетяна Павленко (Симоненко)** та **Ельвіра Аблязова (були знайдена у СІЗО).**

ШТРАФИ - 18 (7)

За 2025 року було зафіксовано 18 штрафів, 7 - щодо кримських татар. За аналогічний період 2024 року було зафіксовано 29 (13), а у 2023 - 46 (13).

ЗАГАЛЬНА СУМА ШТРАФІВ

1 344 000 РУБЛІВ

ШТРАФИ

Окупанти оштрафували:

- кримчанина на 45 тисяч рублів за публікацію в соцмережах інтерв'ю президента України Володимира Зеленського (дані уточнюються).
- Андрія Івкова на 150 тисяч рублів, бо він у соцмережі «Однокласники» «підтримував Україну, чекав на ЗСУ, ображав Президента, країну і дискредитував армію».
- жителя Ак'яра (Севастополя) на 40 тисяч рублів за «дискредитацію армії рф» (дані уточнюються).
- 30 квітня в Ак'ярі (Севастополі) затримали чоловіка, який підтримував ЗСУ в інтернеті. Йому призначили 5 діб адміністративного арешту і штраф - 45 тисяч рублів.

ШТРАФИ

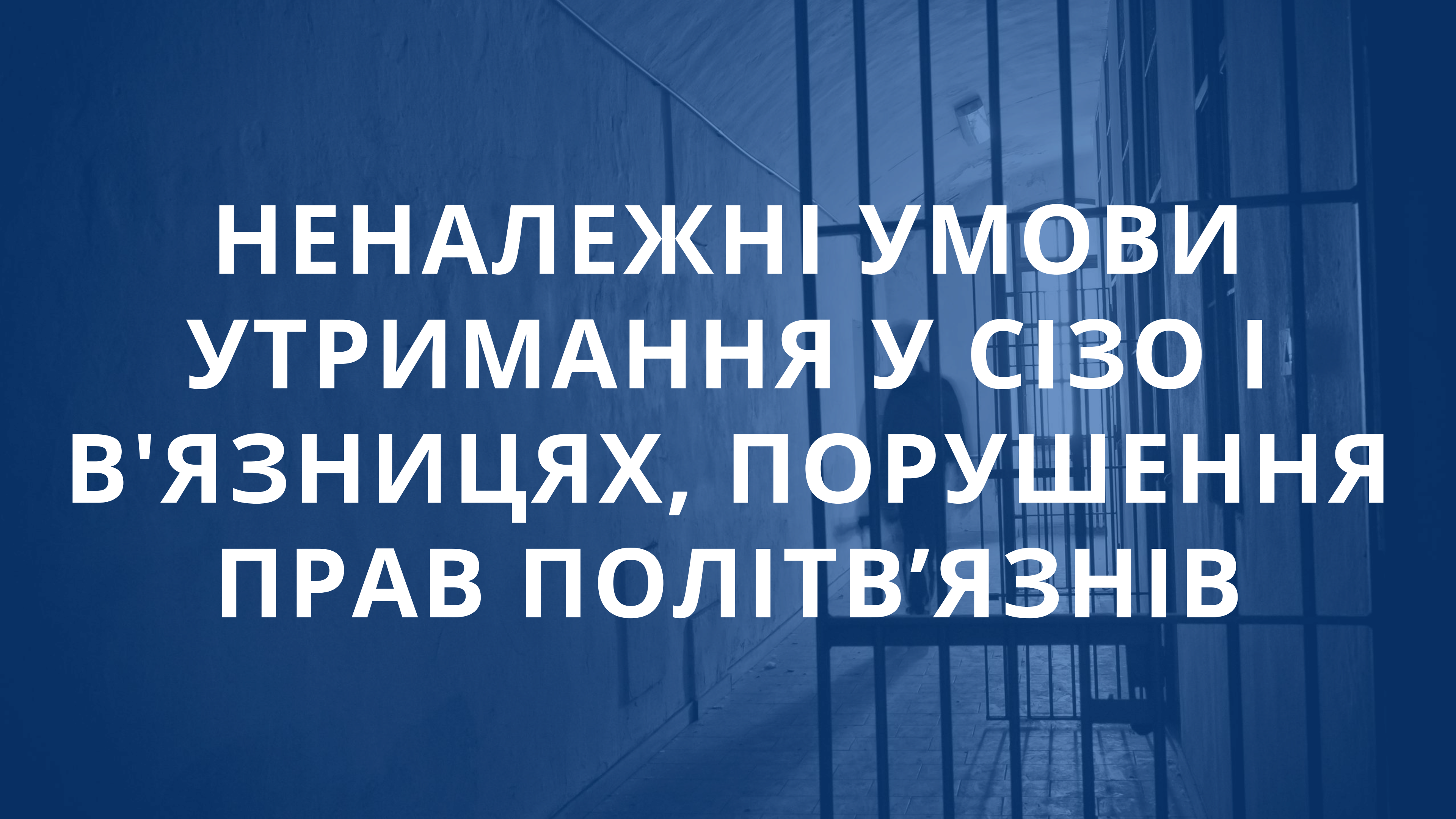
- **17 червня російськи окупанти оштрафували 19-річного студента за «дискредитацію армії рф» та за «пропаганду нетрадиційних сексуальних відносин» на 99 тисяч рублів.**
- **директора нічного клубу «Атмосфера» в селі Піщане на 300 тисяч російських рублів (приблизно 90 тисяч гривень) за те, що у його закладі прозвучала пісня, у якій лунає рядок «Ще не вмерла Україна».**
- **жителя Акмєсджіта (Сімферополя) на 50 тисяч рублів за те, що влаштував одиночний пікет із плакатом «Ні війні» в центрі міста (дані уточнюються).**
- **Ельназ Чарухову на 50 тисяч рублів за висловлення підтримки України в соціальних мережах.**
- **Злату Співак на 20 тисяч рублів лише за те, що вона заявила про намір вийти на протест через відсутність водопостачання.**

ШТРАФИ

- мусульманську релігійну громаду «Eski Qırım» на 400 тисяч рублів через «розповсюдження екстремістських матеріалів».
- **Арсена Сулейманова**, бо на номерному знаку його авто замість російського прапора був зображений кримськотатарський. Проти водія склали протокол за ст. 12.2 ч.1 КоАП рф, а машину відправили на штрафмайданчик до «усунення порушення».
- журналістку та правозахисницю **Лутфіє Зудієву** на 30 тисяч рублів за «порушення російського адміністративного законодавства про «іноземних агентів».
- **Тимура Максютова** за те, що він нібито розмістив у соціальній мережі «ВКонтакте» українську пісню «Червона калина», яку російська влада безпідставно визнає «екстремістською».

ШТРАФИ

- **жителя Акмєсджіта (Сімферополя) на 50 000 рублів за нібито активність у українських чатах (дані уточнюються).**
- **28 листопада Павла Трачука на 30 000 рублів за нібито «образу учасників СВО» у коментарі під новиною про встановлення пам'ятника в Судаку.**
- **74-річного колишнього вчителя історії Енвера Сейтмеметова на 2 000 рублів за ч.1 ст.13.48 КпАП рф — нібито за «ототожнення дій СРСР та нацистської Німеччини».**
- **4 грудня Ленору Дюльбер за ст. 20.29 КоАП рф («виробництво та розповсюдження екстремістських матеріалів») на 3 000 рублів та ч. 1 ст. 20.3.3 КоАП рф («дискредитацію зс рф») на 30 000 рублів.**

**НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ
УТРИМАННЯ У СІЗО І
В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ
ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ**

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

У ШІЗО, СУУ або спецблоках утримувалися 35 політв'язнів: Олег Федоров, Ремзі Бекіров, Сейран Салієв (3), Едем Смаїлов, Меджит Абдурахманов (2), Теймур Абдуллаєв (3), Руслан Абдурахманов, Різа Ізетов, Сервер Мустафаєв, Руслан Месутов, Олексій Кисельов, Володимир Якименко (2), Тимур Ялкабов, Аппаз Куртамет (2), Фарход Базаров, Ескендер Абдулганієв, Сервер Мустафаєв, Мемет Белялов (2), Енвер Сейтосманов, Білял Аділов, Узеїр Абдуллаєв, Аметхан Абдулвапов, Олег Федоров, Айдер Салєдінов, Айдер Салєдінов, Сейран Салієв, Меджит Абдурахманов.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Відмова у переведенні у колонію ближче додому:

- Федеральна служба виконання покарань не виконала рішення суду щодо переведення політв'язня Арсена Абхаїрова, який відбуває 13-річний термін, до колонії ближче до дому.
- Красногвардійський районний «суд» Криму відмовив матері правозахисника Різи Ізетова в позові про переведення його в колонію ближче до дому.
- Окупаційний суд у Криму відхилив апеляцію дружини Ремзі Бекірова щодо його переведення з колонії № 33 в Абакані (Республіка Хакасія), що за понад п'ять тисяч кілометрів від Сімферополя, до виправного закладу ближче до Криму.
- Окупаційний суд у Криму відмовив кримському політв'язню Різі Ізетову в переведенні до виправної установи ближче до місця проживання родини.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Незадовільні умови утримання:

- Політв'язень Олександр Сізіков, якого в середині грудня етапували з Криму до Красноярського краю, повідомив про незадовільні умови утримання дорогою до виправної установи.
- Кримський політв'язень Аппаз Куртамет утримується в нелюдських умовах, у колонії суворого режиму в Псковській області.
- Політв'язень Різа Ізетов повідомив про нелюдські умови утримання в колонії №1 у Якутську.
- Кримський політв'язень Сервер Зекір'яєв подав позов через нелюдські умови утримання в колонії рф.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Джеббар Беккіров повідомив про вкрай обмежений асортимент у тюремному магазині. Він зазначив, що там нестача овочів, фруктів, не кажучи вже про м'ясні продукти чи рибу. Магазин ФСВП практично порожні.
- Верховний суд Хакасії відхилив апеляцію кримського політв'язня Ремзі Бекірова, який оскаржив дії працівників конвою ФСВП. За словами чоловіка, під час етапування з тюрми до колонії за ним постійно спостерігали у вбиральні, що він розцінює як приниження людської гідності.
- Матерям Ельвізи Алієвої, Насіби Саїдової та Февзіє Османової відмовили у передачах для їхніх дочок, які перебувають під арештом.
- Фігурантки першої жіночої «справи Хізб ут-Тахрір» Есма Німетулаєва, Февзіє Османова, Ельвіза Алієва та Насіба Саїдова скаржаться на жахливі умови утримання у СІЗО окупованого Акмєсджіта (Сімферополя).

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Політично ув'язнені Февзіє Османова, Ельвіза Алієва та Насіба Саїдова скаржилися на погані умови в ізоляторі. Затриманих кримських татарок примушували знімати хустки під час шикувань у присутності сторонніх чоловіків.
- Гулькевичський районний суд Краснодарського краю продовжив незаконне тримання кримського політв'язня Андрія Коломійця ще на 90 діб у Центрі тимчасового тримання іноземних громадян.
- Сім'ї кримських політв'язнів розповіли про неможливість зв'язатися з рідними, які перебувають у «Володимирському централі», через відсутність у в'язниці цензора.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Фізичний чи психологічний тиск:

- Сергій Цигіпа, який перебуває в колонії суворого режиму № 3 у Рязанській області, зазнає систематичного тиску через свою позицію та відмову отримувати російський паспорт. Його неодноразово відправляли в карцер за надумані порушення.
- У колонії № 2 міста Салават (Республіка Башкортостан) співробітники установи посилюють тиск на кримського політв'язня Теймура Абдуллаєва. За час перебування в колонії він провів у штрафному ізоляторі понад 1020 днів.
- Кримський політв'язень Сергій Цигіпа вже близько місяця тримає голодування на тлі систематичного ігнорування з боку адміністрації колонії. Зокрема, йдеться про відмову передати йому необхідні ліки, попри дотримання всіх формальностей.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Фігуранток першої жіночої «справи Хізб ут-Тахрір» Есму Німетулаєву, Февзіє Османову, Ельвізу Алієву та Насібу Саїдову змушують знімати хустки перед чоловіками, попри те, що для мусульманок це є грубим порушенням релігійних норм.
- Мамута Белялова вивезли на черговий допит у будівлю ФСБ, де його катували без присутності адвоката.
- Політв'язень Богдан Зіза зазнає катувань і серйозних проблем зі здоров'ям у російській колонії.
- Політв'язень Амет Сулейманов опинився без життєво необхідних препаратів, адже російська тюрма вже двічі повернула посилки з ліками, які його дружина надсилала ще з жовтня.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

- Кримського політв'язня та журналіста Сергія Цигіпу систематично карають за формальні порушення у колонії суворого режиму №3 в місті Скопін Рязанської області.
- Кримський політв'язень Раїф Февзієв за 4 роки незаконного утримування в місцях несвободи в рф не мав жодного побачення з рідними.

Погроза депортацією:

- Російська влада погрожує депортувати двох незаконно ув'язнених громадян України — Насруллу Сейдалієва та Ленура Сейдаметова — до Узбекистану після завершення або впродовж незаконних термінів ув'язнення в рф.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Постановка на профоблік:

- Політв'язня Криму Руслана Сулейманова поставили на профоблік в мурманській колонії.
- Політв'язня Узеїра Абдуллаєва поставили на профоблік у колонії №16 у Салаваті як «схильного до втечі, тероризму, екстремізму та нападу на співробітників».

Примусова психіатрична експертиза:

- Політично ув'язнених Есму Німетулаєву, Ельвізу Алієву, Февзіє Османову та Насибу Саїдову примусово помістили до Кримської республіканської психіатричної лікарні № 1 імені Н. І. Балабана для проходження «судово-психіатричної експертизи».

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Внесення до списку «терористів та екстремістів» рф:

- рф внесла чотирьох кримських татарок, фігуранток першої «справи Хізб ут-Тахрір» Есму Німетулаєву, Ельвізу Алієву, Февзіє Османову та Насібу Саїдову до так званого «Переліку організацій та фізичних осіб, щодо яких є відомості про причетність до екстремістської діяльності або тероризму».
- Окупанти внесли 41-річного громадянина України Рустема Фахрієва до переліку «терористів та екстремістів» Росфінмоніторингу.

НЕНАЛЕЖНІ УМОВИ УТРИМАННЯ У СІЗО І В'ЯЗНИЦЯХ, ПОРУШЕННЯ ПРАВ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Позбавлення громадянства:

- Кримський політв'язень Наріман Дерман, який уже понад півтора року перебуває під вартою попри тяжкий стан здоров'я та інвалідність другої групи через епілепсію, у червні 2025 року був позбавлений громадянства російської федерації.
- Окупанти позбавили політв'язня Владислава Афанасьєва нав'язаного в 2014 році російського громадянства.

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

- **«Суд» в окупованому Криму ухвалив рішення про закриття незалежної ісламської школи в Сімферопольському районі.**
- **За словами адвоката Ремзі Бекірова, в ВК-33 Абакана мусульманам не дають можливості снідати раніше сходу сонця і вечеряти після нього під час місяця Рамадан.**
- **Кіровський окупаційний «суд» відмовив Ремзі Бекірову оскаржити поміщення його в ШІЗО через намаз.**
- **Політв'язень Вадим Сірук повідомив, що у ВК-2 Башкортостану в ув'язнених-мусульман почали вилучати всі примірники Корану арабською мовою.**

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

- В тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) російська влада намагається відібрати будівлю, у якій нині проводить богослужіння місцева римо-католицька громада.
- 11 червня співробітники Центру «Е» окупованого Криму повідомили голові незалежної мусульманської громади «Eski Qırım» повний випу Юрдамову про складання щодо нього адміністративного протоколу за статтею 20.29 КоАП рф (про виробництво і поширення екстремістських матеріалів).
- Окупанти оштрафували мусульманську релігійну громаду «Eski Qırım» на 400 тисяч рублів через «розповсюдження екстремістських матеріалів».

ПОРУШЕННЯ РЕЛІГІЙНИХ ПРАВ

- **26 грудня в Кезлєві (Євпаторії) російські силовики за участі представників Духовного управління мусульман Криму здійснили захоплення історичної мечеті Хан-Джамі. Під час підготовки громади до п'ятничного намазу вірян силоміць вигнали з мечеті, зафіксовано затримання, вивезення людей у невідомому напрямку та позасудовий тиск на тлі незавершених судових спорів щодо права користування культовою спорудою.**

A pair of hands is shown holding a small globe of green grass, symbolizing environmental care. The background is a solid blue color.

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

- **З кормової частини російського танкера «Волгонефть-239», який затонув у Керченській протоці, стався новий витік нафтопродуктів. Частина судна викинуло на мілину поблизу Тамані в Темрюцькому районі.**
- **На тимчасово окупованому півострові російські військові масово вирубують дерева в парках, щоб використовувати їх для обігріву бліндажів і землянок на лівобережжі Херсонщини.**
- **На хімічному заводі «Титан» в окупованому Ермені Базарі (Армянську) зафіксовано інтенсивне випаровування хімічних речовин. Причиною стала спека, яка спричинила нагрівання кислотонакопичувача.**

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

- У Чорному морі зафіксували масштабний витік нафтопродуктів поблизу Новоросійська, який стався 29 серпня. За оцінками спеціалістів, мінімальний обсяг викиду перевищує 10 тонн, а площа забруднення, за супутниковими знімками, досягла вже 350 квадратних кілометрів. Пляма поступово дрейфує у напрямку окупованого Криму.
- 28 жовтня було виявлено нові викиди мазуту на прибережній смугі окупованого Кєзлева (Євпаторії). Окупаційна влада поки не залучає волонтерів для очищення пляжів, уражених нафтопродуктами.

ПОРУШЕННЯ ЕКОСИСТЕМИ КРИМУ

- **Центр Національного Спротиву** повідомив про виявлення понад 600 активних точок викиду метану біля узбережжя окупованого Криму та ще 350 — біля узбережжя Кавказу. За даними джерел, це може свідчити про початок масштабної екологічної катастрофи в Чорному морі.
- **Окупанти** продовжують незаконну вирубку та вивезення лісу з території окупованого Криму. Через Красноперекопськ та Армянськ рухаються колони військових вантажівок, заповнених зрізаними деревами.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **В окупованому Криму пропагандисти подають випадки «усиновлення» дітей з окупованих територій як гуманітарну місію. Зокрема, пропаганда розповсюджувала інформацію про сім'ю Валентини та Дмитра Тарасенків із Сімферопольського району, які взяли під опіку дівчинку Ангеліну з Херсонщини.**
- **В окупованому Криму знову почали масово вручати «попередження про неприпустимість порушення закону» кримськотатарським активістам. Зокрема, працівники окупаційної поліції Криму вручили «попередження» правозахиснику Айдеру Сулейманову, а також вони намагалися провести бесіди з двома активістами — Надіром Алієвим та Делявером Аблаєвим. Кримськотатарській активістці та журналістці Лutfіє Зудієвій теж намагалися вручити «попередження».**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- Президент російської федерації Володимир Путін підписав указ, згідно з яким громадяни України, які «перебувають без законних підстав» на території рф чи на тимчасово окупованих територіях України зобов'язані виїхати з країни до 10 вересня 2025 року або ж пройти процедуру «легалізації».
- 20 березня у селищі Qarşıhor (Морське) російські силовики знесли вагончик, у якому жив ветеран кримськотатарського національного руху Рустем Усеїнов.
- Кримського татарина Ібраїма Османова примусили публічно вибачитися за ворота, пофарбовані у кольори українського прапора з тамгою.
- Російські силовики провели обшук у будинку дружини кримського політв'язня Вадима Сірука Анни Богачевої. Під час цих незаконних дій жінці погрожували, у зв'язку з чим адвокат Еміль Курбедінов направив звернення про перевищення службових повноважень поліцейськими.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Публічне акціонерне товариство «Промінвестбанк» оголосило продаж шести нежитлових приміщень, які раніше використовувалися як банківські відділення на окупованому півострові.**
- **Міністерство юстиції російської федерації внесло до списку так званих «іноземних агентів» кримськотатарську журналістку та правозахисницю Лутфіє Зудієву.**
- **Російські поліцейські в окупованому Криму вручили застереження кримськотатарським правозахисникам та активістам про неприпустимість порушення закону про протидію екстремістській діяльності напередодні Дня пам'яті жертв депортації кримських татар 18 травня. Такі застереження отримали правозахисник Абдурешит Джеппаров, громадські захисники «Кримської солідарності» Сервер Чолакчик і Сейт-Осман Каралієв, а також активісти з Судака.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Улітку 2025 року на півострові розпочалися нові незаконні «експедиції» за участі студентів та науковців із різних регіонів рф. За даними окупантів, на Керченський півострів прибули студенти Белгородського національного дослідницького університету для участі в розкопках на місці давньогрецького міста Акра, яке іноді називають «кримською Атлантидою». Розпочалася також археологічна експедиція в місті Артезіан, у якій задіяні декілька російських вишів, зокрема з Москви та Підмосков'я.**
- **Окупаційна адміністрація Ак'яра (Севастополя) запровадила так званий «трудоий семестр» для школярів. Дітей змушують працювати на комунальних об'єктах, зокрема на будівництвах, замість повноцінного літнього відпочинку.**
- **Жителя тимчасово окупованого Акмесджита (Сімферополя) російські спецслужби оголосили в міжнародний розшук. Оскільки його повідомлення в Telegram-чатах нібито містять «русофобські» висловлювання.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **«Глава»** окупаційної адміністрації Криму Сергій Аксьонов підписав новий указ, який запроваджує повну заборону на поширення в Медіа, соцмережах і месенджерах будь-якої інформації, яка стосується: місць розташування систем ППО, озброєння, техніки та пунктів тимчасової дислокації військових зс рф; наслідків диверсій, терактів або надзвичайних подій; точок падіння чи детонації ракет, дронів, морських безпілотників тощо.
- **Держдума рф** ухвалила нові репресивні поправки: штраф до 5000 рублів — за пошук інформації, яка входить до списку «екстремістських матеріалів» (навіть якщо особа її не поширювала), штраф до 500 000 рублів — за рекламу VPN, який дозволяє обходити цензуру і блокування сайтів.
- **4 липня** Міністерство внутрішніх справ росії оголосило у розшук адвоката Миколу Полозова.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **В окупованому Балаклавському районі Криму, на території стародавнього римського форту II–III століття нашої ери, окупанти незаконно затвердили проєкт забудови, який передбачає будівництво торговельного центру та котеджів. Відомо, що саме на цьому місці у 1992 році було виявлено скарб римських денаріїв, а до 2013 року тут проводилися наукові розкопки. Це було одне з небагатьох у Європі святилищ Юпітера Доліхена.**
- **27 серпня в тимчасово окупованому Акмесджіті (Сімферополі) представники підконтрольного РФ «Міністерства юстиції по Республіці Крим» склали адміністративний протокол проти кримськотатарської журналістки та правозахисниці Лутфіє Зудієвої. Її звинувачують у «здійсненні діяльності іноземного агента без подання відповідної заяви» за ч.1 ст.19.34 КоАП РФ.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Замоскворецький районний суд Москви залишив без змін рішення Мін'юсту рф про визнання кримської журналістки та правозахисниці Лутфіє Зудієвої «іноземним агентом».**
- **З 12 по 14 вересня російська окупаційна влада провела чергові незаконні «вибори» в Ак'ярі (Севастополі), цього разу під виглядом «обрання губернатора».**
- **У тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) так звана «влада» оголосила, що власники автомобілів з українською реєстрацією мають чотири місяці, щоб замінити номери на російські.**
- **В Ак'ярі (Севастополі) окупанти незаконно продовжують розкопки Херсонесу Таврійського.**
- **У тимчасово окупованому Ак'ярі (Севастополі) окупанти заявили про виділення понад 7 гектарів землі в районах сіл Осипенко та Пирогівка для військових, які беруть участь у війні проти України, та їхніх родин.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **24 жовтня** окупаційний уряд російської федерації ухвалив рішення про передачу санаторію «Сімеїз», розташованого в межах тимчасово окупованого міста Ялта, до федеральної власності.
- **18 жовтня** до кримськотатарської журналістки та правозахисниці Лутфіє Зудієвої прийшли двоє російських поліцейських із так званого «Джанкойського відділу МВС Росії» та вручили їй попередження «про неприпустимість порушення закону».
- Головне управління розвідки Міністерства оборони України оприлюднило дані про понад 170 українських культурних цінностей, викрадених росіянами на тимчасово окупованих територіях, зокрема в Криму.
- У тимчасово окупованій Ялті на місці зруйнованого у 2022 році будинку відомого архітектора Миколи Краснова планують звести новий житловий комплекс.

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

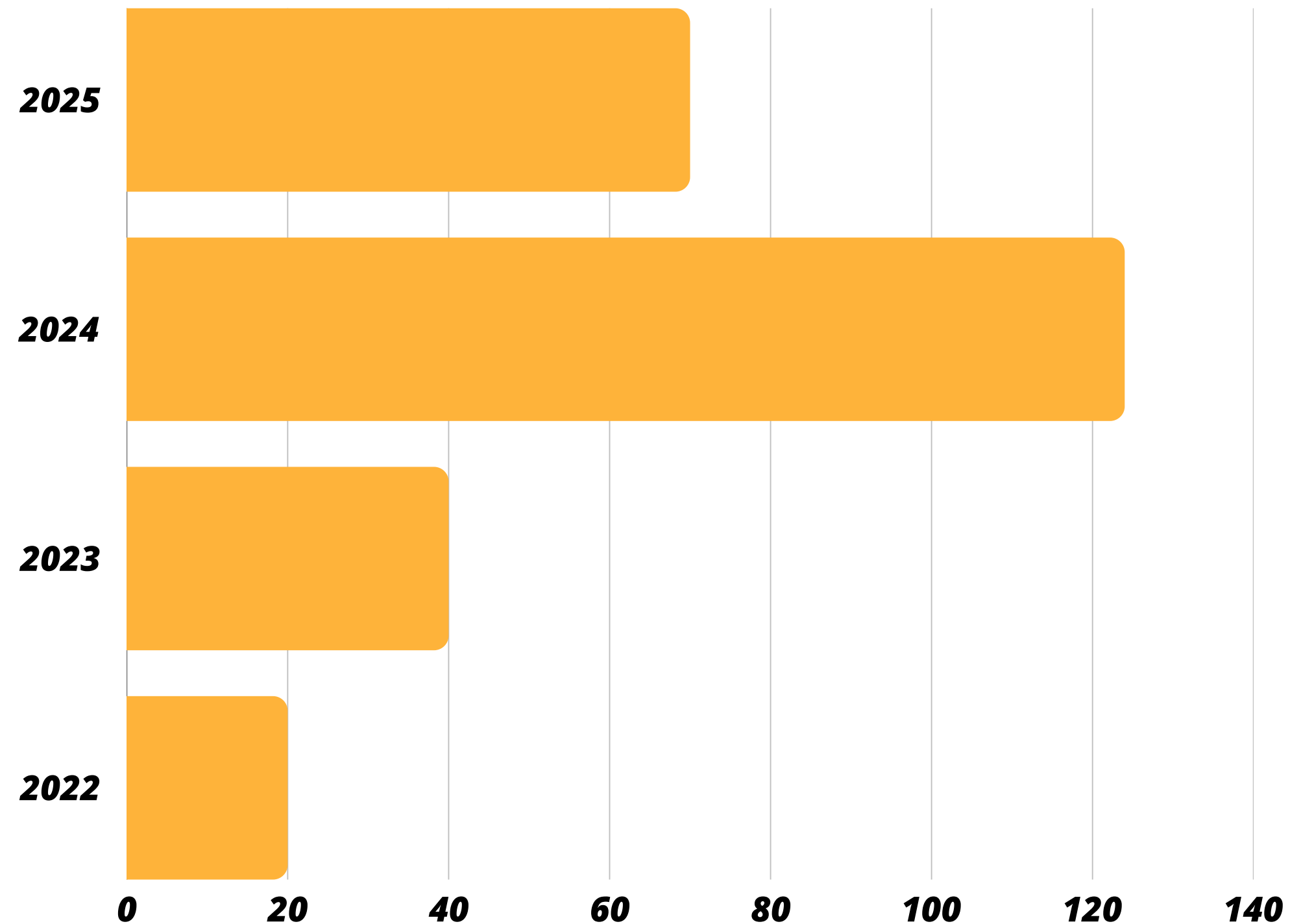
- **3 вересня** російська прокуратура та поліція в окупованому Криму активізували перевірки у місцях компактного проживання кримських татар.
- **Окупанти** звинувачують двох жителів Криму нібито в участі у збройному формуванні на території України. Обвинувачені нібито переховуються від слідчих органів та оголошені у розшук.
- **2 листопада** в окупованому Джанкої російські силовики вдруге прийшли додому до журналістки і правозахисниці Лутфіє Зудієвої та вручили їй повторне попередження «про неприпустимість порушення закону».
- **Окупаційна** влада Криму включила до списку чергової «націоналізації» активів 84 фізичних та юридичних осіб, яких звинувачують у підтримці України та ЗСУ.
- **З початку 2025 року** окупаційна адміністрація рф внесла щонайменше 79 об'єктів так званої культурної та археологічної спадщини Криму до Єдиного державного реєстру пам'яток історії та культури народів росії.

**ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ,
ПРОПАГАНДА,
НЕЗАКОННА
МОБІЛІЗАЦІЯ**

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ - 70

За 2025 рік було зафіксовано щонайменше 70 військових навчань, за 2024 - 124, за 2023 - 40, за 2022 - 20.

НАВЧАННЯ

14 січня пройшли навчання міноборони рф на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

22, 29 січня пройшли навчання у Кєзлєві (Євпаторії).

30 січня пройшли навчання в Яли-Мойнак (Заозерне).

12, 14, 19, 27 лютого пройшли навчання у Кєзлєві (Євпаторії).

12 лютого пройшли навчання тероборони «Барс-Крим» у Роздольненському та Красноперекопському районах

13, 20, 27 лютого пройшли навчання в Яли-Мойнак (Заозерне).

18 лютого пройшли навчання на території Ак-Мечетьського (Чорноморського) району.

26 лютого пройшли навчання під Ялтою.

26 лютого пройшли навчання під Алуштою.

28 лютого пройшли навчання в Нижньогірському районі.

11, 13 березня провели навчання в Кіровському районі.

НАВЧАННЯ

13 березня пройшли навчання, спрямовані на відпрацювання дій у разі теракту, в окупованому місті Саки Кєзлевського (Євпаторійського) району.

14 березня провели навчання в Єдикуйському районі.

13, 14, 20 березня провели навчання в Кєзлеві.

4, 5, 18, 19, 20 березня провели навчання в Яли-Мойнак (Заозерному).

21 березня провели навчання в Ак'ярі (Севастополі).

23, 30 березня провели навчання у Керчі.

27 березня провели навчання у Ак-Мечетьському (Чорноморському) районі.

2 квітня провели навчання у Керчі та у Яли-Мойнак (Заозерному).

9 квітня провели навчання в Ак'ярі (Севастополі).

9 квітня провели навчання під Кєзлевом (Євпаторією).

9 квітня провели навчання на території полігону «Опук» у Єдикуйському районі Криму.

10 квітня провели навчання в Кєфє (Феодосії).

НАВЧАННЯ

24 квітня «Барс-Крим» масштабні навчання пройшли у прибережній зоні від Феодосії до Фороса.

23 травня в Бахчисарайському районі Криму російські окупанти провели антитерористичні навчання.

29 травня в Акмесджіті (Сімферополі) провели навчальні антитерористичні заходи.

30 травня на території села Зелена Нива провели навчальне військове тренування.

5 червня у Кєзлєві (Євпаторії) відбулося антитерористичне тренування.

5 червня в Нижній Кутузовці під Алуштою пройшли антитерористичні навчання.

5 червня у Саках російські правоохоронні органи провели навчання з відпрацювання алгоритму дій у разі вчинення терористичного акту.

11 червня військові навчання пройшли в Заозерному під Кєзлєвом (Євпаторією).

НАВЧАННЯ

З 07 по 10 липня включно на території Мічурінського сільського поселення проводилися навчальні антитерористичні заходи.

10 липня в Чорноморському районі пройшли навчання підрозділів територіальної оборони «Барс-Крим», Міністерства оборони російської федерації, інших силових і правоохоронних структур.

18 липня у районі Євпаторійського індустріального технікуму пройшло спільне тренування силових структур з антитерору.

24 липня окупанти провели військові навчання в Кєзлєві (Євпаторії)

25 липня окупанти провели у селі Червоне Сакського району тренування силових структур з антитерору

28 липня окупанти провели в (Феодосії) Кєфє «навчальні стрільби».

НАВЧАННЯ

- **8 серпня в Акмєсджіті (Сімферополі) російські силовики провели «навчальні антитерористичні заходи».**
- **22 серпня на території Алушти відбулися планові антитерористичні заходи.**
- **5 вересня на території міста Армянська пройшли планові навчання силових структур рф з антитерористичної захищеності.**
- **12 вересня в селищі Орджонікідзе провели антитерористичне тренування.**
- **16 вересня на території селища Нікіта (Ялтинський район) пройшли навчальні антитерористичні заходи.**
- **1,6,8 жовтня протичовнові вертольоти Ка-27/Ка-29 Чорноморського флоту рф провели навчання в Сімферопольському районі.**
- **23 жовтня в районі аеродрому «Саки» провели навчання російських військових.**
- **24 жовтня пройшли антитерористичні заходи в смт Эди-Кую.**
- **31 жовтня на території Ак-Шейхського (Роздольненського) району було проведено групове тактико-спеціальне антитерористичне тренування.**

НАВЧАННЯ

14 листопада на території села Чорноземного провели групове тактико-спеціальне антитерористичне тренування.

21 листопада пройшли військові навчання у Керчі, в Саках та в Ак-Мечетьському (Чорноморському) районі.

25 листопада пройшли антитерористичні навчання у Бахчисараї.

28 листопада пройшли навчальні антитерористичні заходи в Сімеїзі.

29 листопада пройшли антитерористичні навчання в Акмєсджіті (Сімферополі).

13 грудня в Акмєсджіті (Сімферополі) пройшли навчання підрозділів територіальної оборони «Барс-Крим», Міністерства оборони рф, інших силових і правоохоронних структур. Метою цих навчань була протидія проникненню диверсійних груп противника на територію республіки.

ПРОПАГАНДА

Російська влада продовжує незаконну зміну демографічного складу Криму, використовуючи для цього військових, які брали участь у війні проти України. Майже 3 тисячі російських військових отримали земельні ділянки на території півострова.

Окупанти сформували план з направлення дітей до мілітарних таборів у 2025 році.

Окупанти розмістили військовий штаб у санаторії в Керченському районі Криму.

20 лютого учні тимчасово окупованого Криму зустрілися з так званими «героями росії», які розповіли їм історії про «подвиги», якими гордиться вся росія, і отримали «чесні» відповіді на численні запитання.

ПРОПАГАНДА

19 березня у тимчасово окупованому Криму російські окупанти відкрили черговий пропагандистський «пункт плетіння маскувальних сіток» у середній загальноосвітній школі № 44 імені Аліме Абденанової. Захід влаштували за участі прокремлівських структур, зокрема організації «Матері Криму – Солдатам Вітчизни» та представників російських «ветеранських» кіл.

В Акмєсджіті (Сімферополі) окупаційна «влада» проводить у школах «антитерористичні навчання», під час яких перевіряють зміст особистих речей учнів.

Російські окупанти використовують дитячий табір «Артек» в тимчасово окупованому Криму як місце для реабілітації військових, які брали участь у війні проти України.

ПРОПАГАНДА

В окупованому Бахчисараї окупанти відкрили «Школу юних командирів» з метою продовження мілітаризації дітей.

Ветерани російської військової розвідки заснували в окупованому Криму дитячий клуб «Грифон», де дітей віком від 7 до 17 років навчають «основам військової підготовки».

Понад 200 шкіл в окупованому Криму отримали нові назви на честь «героїв СВО».

У школах Криму активно встановлюють меморіальні дошки, облаштовують куточки пам'яті, історичні стенди, створюють мінімузеї та патріотичні клуби, які просувають російське бачення історії та виправдовують агресію проти України.

ПРОПАГАНДА

У ЄДЕ (ЕГЭ, Единый государственный экзамен) зросла кількість питань, що стосуються СВО, — таким чином пропаганда проникає навіть у підсумкову атестацію випускників.

У школах тимчасово окупованого Ак'яра (Севастополя) дітей змушують створювати листівки для російських військових.

У тимчасово окупованому Криму окупанти залучають студентів масово виготовляти комплектуючі для дронів, які використовують для атак на цивільних у Херсонській області.

У дитячому таборі «Ай-Кемп» у селі Піщане дітей примушують виконувати гімн рф.

ПРОПАГАНДА

- У тимчасово окупованому Криму російська православна церква активізувала діяльність із ідеологічного впливу на дітей та молодь. На базі Міжнародного дитячого центру «Артек» РПЦ провела молодіжний форум «Истоки». На захід прибули 160 вихованців духовних академій та семінарій з усієї росії.
- Окупаційна влада в Криму продовжує використовувати українську молодь як трудовий та пропагандистський ресурс. Під виглядом «волонтерської допомоги» студентів змушують їхати до Курської області для будівельних робіт, поєднаних із обов'язковими елементами кремлівської пропаганди.
- У дитячому таборі «Ай-Кемп» у селі Піщане дітей примушують виконувати гімн рф.

ПРОПАГАНДА

В окупованому Акмєсджіті (Сімферополі) по всьому місту розставляють фігури у формі російських військових, які мають заохочувати місцевих мешканців підписувати контракт зі збройними силами рф.

У тимчасово окупованому Криму пройшов черговий псевдокультурний захід «Таврида.Арт», який російська сторона подає як нібито «найбільшу культурну подію». Насправді ж цей захід є інструментом пропаганди війни та легітимізації окупації.

У школах тимчасово окупованого Ак'яра (Севастополя) роздали нову партію так званих «щоденників севастопольського школяра», тематика яких цього року присвячена «Року Захисника Вітчизни». На його сторінках подані матеріали не лише про історію міста, але й про учасників російської «спеціальної військової операції».

ПРОПАГАНДА

В окупованому Криму росіяни намагаються посилити контроль у сфері освіти. Вони скорочують кількість уроків англійської мови та впроваджують нові обов'язкові предмети з відверто пропагандистським змістом.

Разова виплата військовослужбовцям рф збільшена до 1 млн. 200 тис. рублів.

Це рішення стосується тих, хто уклав контракт із Міністерством оборони рф у період з 24 вересня по 31 грудня 2025 року.

росія інвестувала 1,5 мільярда рублів у навчальні програми на окупованих територіях, щоб формувати «нове покоління» дітей.

В окупованому Акрмєсджіті (Сімферополі) окупаційна адміністрація запустила черговий пропагандистський проєкт «Герої росії – гордість Криму».

ПРОПАГАНДА

Окупаційна влада Криму ухвалила рішення, що до завершення так званої «спеціальної воєнної операції» на півострові дозволятимуть створювати лише стінописи на військово-патріотичну тематику. Таким чином на будівлях і спорудах з'являтимуться виключно зображення російських військових.

В тимчасово окупованому Ермені Базарі (Армянську) на оновленому громадському просторі біля школи-гімназії на вулиці Магдесяна відкрили пам'ятник учасникам так званої «спеціальної військової операції».

У тимчасово окупованому Криму російська окупаційна влада провела чергові військово-спортивні змагання серед школярів. Участь взяли 42 команди «юнармійців».

ПРОПАГАНДА

У Криму окупаційна влада продовжує мілітаризацію дітей та молоді, використовуючи їх у пропагандистських заходах. Так, неповнолітні учасники так званого руху «Волонтеры Победы» в місті Кезлев (Євпаторія) записали відео зі «словами підтримки» російським військовим, які беруть участь у так званій «спеціальній воєнній операції», з нагоди Дня народної єдності.

8 грудня у МБОУ «Школа-ліцей №3 ім. А.С. Макаренка» в окупованому Криму відбулося показове мілітаризоване свято: учні 5 класу дали присягу кадета Слідчого комітету росії.

У місті Саки на території Свято-Іллінського храму російські окупанти провели практичне заняття із поводження зі стрілецькою зброєю для дітей. У заході взяли участь за російські бійці формування «Барс-Крим».

МОБІЛІЗАЦІЯ

Окупаційні силовики викрадають паспортні дані мешканців ТОТ України та підписують за них контракти з армією рф.

У Кримському федеральному університеті (КФУ) старост змусили збирати інформацію про всіх студентів - як вони навчаються і чи можуть завалити іспити. Це пов'язано з тим, що три незаліки автоматично ведуть до виключення. А відрахування, у свою чергу, майже миттєво тягне за собою повістку.

У червні окупанти провели рейд на ринку в окупованому Ак'ярі (Севастополі) та перевірили документи в усіх осіб, зокрема у продавців і покупців. Повістки на військовий облік окупантів отримали 13 осіб з окупованого Криму.

В окупованому Криму вербують нових контрактників в армію рф серед колишніх в'язнів

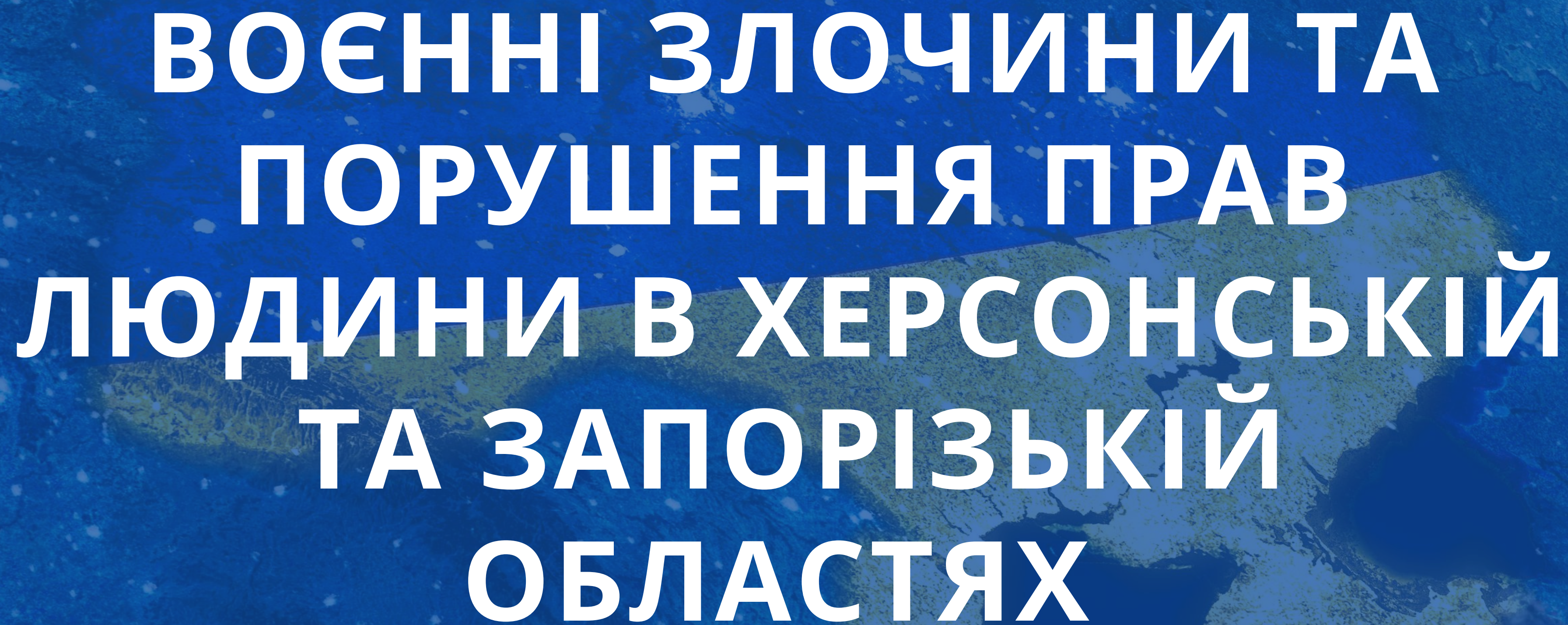
МОБІЛІЗАЦІЯ

● **Державна дума російської федерації ухвалила у другому читанні законопроект, який передбачає призов громадян на військову службу протягом усього календарного року — з 1 січня по 31 грудня 2026 року.**

● **Президент росії володимир путін підписав закон, який передбачає призов громадян на військову службу протягом усього календарного року — з 1 січня по 31 грудня.**

● **В окупованому Криму російські адміністрації розпочали впровадження реєстру електронних повісток від військкоматів. Відтепер виклик на примусову військову службу може з'явитися виключно в електронній системі без вручення паперової повістки.**

● **В окупованому Криму російська окупаційна адміністрація вперше здійснила масовий призов на строкову військову службу студентів першого курсу, які раніше скористалися правом на відстрочку від призову.**

**ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ТА
ПОРУШЕННЯ ПРАВ
ЛЮДИНИ В ХЕРСОНСЬКІЙ
ТА ЗАПОРІЗЬКІЙ
ОБЛАСТЯХ**

ЗАТРИМАННЯ/ ВИКРАДЕННЯ – 51 (5)

За 2025 рік зафіксовано щонайменше 51 випадок насильницького викрадення в Херсонській та Запорізькій областях, 5 – щодо кримських татар. За аналогічний період 2024 року зафіксовано щонайменше 58 випадків насильницьких викрадень, 6 - кримські татари.

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

Окупанти викрали:

- 9 січня у Херсонській області **18-річну місцеву жительку, підозрювану в передачі інформації про місця дислокації російських військовослужбовців представникам українських воєнізованих формувань (дані уточнюються).**
- 30 січня жителя села Балки Запорізької області за «публічні заклики до тероризму» (дані уточнюються).
- 4 лютого у Мелітополі **38-річного чоловіка, якого звинувачують у публічних закликах до тероризму.**
- 5 лютого **64-річного мешканця Херсонської області Бекіра Гугурика, звинувативши його в участі у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана.**
- 7 лютого **двох жительок Запорізької області, яких звинуватили у державній зраді через нібито переказ коштів на потреби ЗСУ.**

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

- 25 лютого у Херсонській області **51-річну жительку України, підозрювану в шпигунстві (дані уточнюються).**
- **48-річну жительку Енергодара, яку підозрюють у фінансуванні тероризму та звинувачують у тому, що з червня 2023 по липень 2024 року вона нібито неодноразово переказувала кошти на рахунки українського підрозділу «Азов».**
- **трьох осіб у Запорізькій області, серед яких двоє українців і один росіянин, за нібито шпигунство (дані уточнюються)**
- **жителя села Новодмитрівка Генічеського району Асана Бая (стало відомо у березні)**
- **47-річного жителя Новоолексіївки Ельдара Карамурзу (стало відомо у березні)**
- **у Мелітополі місцевого жителя за підозрою в закликах до збору інформації про російську військову техніку (дані уточнюються)**
- **у Токмаку 40-річного місцевого жителя за підозрою в підготовці теракту (дані уточнюються).**

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

- 7 травня трьох українців, які начебто під час мітингу в Каховці за участю керівництва та мешканців міста планували підірвати пам'ятник «Танк Т-34» (дані уточнюються)
- 13 травня 56-річного жителя Херсонської області, оскільки він «планував вчинити диверсію за завданням українських спецслужб» (дані уточнюються)
- 14 травня жителя Каховки, який «підтримував український нацизм», публікувавши у соцмережах символіку «Правого сектора» (дані уточнюються)
- 15 травня у Мелітополі 47-річну місцеву мешканку, підозрювану в «публічних закликах до здійснення терористичної діяльності» (дані уточнюються)
- 20 травня у Херсонській області 62-річного чоловіка, який начебто причетний до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджихана (дані уточнюються)
- 23 травня мешканця Херсонської області за «незаконне зберігання вибухових речовин і вибухових пристроїв» (дані уточнюються)

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

- 29 травня **двох жителів Мелітополя**, які в інтернет-месенджерах «публікували коментарі, що виправдовують тероризм і закликають до насильницьких дій проти громадян рф» (дані уточнюються)
- 16 червня **чоловіка**, який «готував теракт у Херсонській області» (дані уточнюються).
- 20 червня у Генічеському районі **місцевого жителя**, якого звинувачують в участі у добровольчому батальйоні, який у 2015 році нібито був причетний до громадської блокади Криму (дані уточнюються).
- 23 червня у Херсонській області **мешканця регіону 1984 року народження**, підозрюваного в «державній зраді» (дані уточнюються).
- 24 червня у Запорізькій області **трьох «диверсантів»** (дані уточнюються).
- 24 червня **Олену Пензу**, жительку тимчасово окупованої Херсонської області, яку звинуватили у так званій «державній зраді» за нібито переказ коштів на підтримку українських військових.

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

- 2 липня трьох жителів Запорізької області за здійснення грошових переказів на користь ЗСУ та українських спецслужб
- 5 липня в тимчасово окупованій Херсонській області чоловіка, який начебто намагався встановити контакт із українськими спецслужбами для передачі інформації про місцезнаходження та діяльність військовослужбовців рф.
- 10 липня в Мелітополі двох українських агентів, які начебто збирали інформацію про розміщення російських збройних сил.
- 17 липня у Херсонській області Євгена Великосельського, колишнього співробітника української поліції, який начебто передавав українським спецслужбам інформацію про розташування російських військ.
- 17 липня 19-річного жителя Мелітополя, якого звинуватили у скоєнні злочину, передбаченого частиною 2 статті 205.2 Кримінального кодексу рф, пов'язаного з публічними закликами до терористичної діяльності через засоби масової інформації.

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

- 28 липня в Алешках **55-річного місцевого жителя**, якого українські спецслужби начебто найняли для провокації.
- у Каховці **Олену Михайлівну**, яка на своїй сторінці у Facebook «дискредитувала армію росії» та писала, що чекає на ЗСУ.
- у Скадовську **Альону Сиренко**, яку звинувачують у тому, що ще у 2022 році вона закликала мешканців Голопристанської громади вийти на мітинг на підтримку ЗСУ. Вона також нібито розміщувала пости, що дискредитують російську армію.
- 29 серпня **51-річного жителя Генічеського району** за начебто причетність до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджіхана.
- 8 вересня мешканця тимчасово окупованої території Херсонської області за нібито «шпигунство та організацію диверсій і терактів у рф» (дані уточнюються).
- 16 вересня місцеву мешканку Мелітополя, яку звинувачують у «фінансовій підтримці» Збройних сил України (дані уточнюються).

ЗАТРИМАННЯ/ВИКРАДЕННЯ

- 22 вересня **55-річного жителя Херсонської області**, який звинувачується в «замаху на диверсію, виготовленні вибухового пристрою та зберіганні вибухових речовин» (дані уточнюються).
- 26 вересня **46-річну мешканку Херсонської області**, яка через Telegram закликала збирати гроші на потреби ЗСУ (дані уточнюються).
- Мешканця Новоолексіївки **Андрія Дубуцака** за участь у батальйоні ім. Номана Челібіджіхана.
- У квітні 2022 року кримського татарина із Новоолексіївки Генічеського району, військового **Фаріда Муждабаєва** (стало відомо у жовтні)
- 9 грудня затримали **56-річну жительку Херсонщини**, звинувачуючи її у «публічних закликах проти безпеки РФ» через збір коштів для українських військових (інформація уточнюється).

АРЕШТИ – 76 (6)

За 2025 рік зафіксовано щонайменше 76 випадків арештів в Херсонській та Запорізькій областях, 6 – щодо представників корінного кримськотатарського народу.

За аналогічний період 2024 року зафіксовано щонайменше 59 випадків арештів, 11 - кримські татари.

АРЕШТИ

Нові арешти (49):

- У січні заарештували **49-річного жителя Мелітополя**, обвинуваченого в «публічних закликах до тероризму». Встановлено, що він начебто залишив коментар у соціальній мережі із закликом до насильства проти керівництва країни та військовослужбовців рф.
- У січні заарештували жителя села Балки Запорізької області за «публічні заклики до тероризму». За версією слідства, наприкінці листопада минулого року чоловік зі своєї особистої сторінки в інтернеті залишив коментар, у якому закликав до насильства щодо громадян рф.
- 4 лютого у Мелітополі заарештували **38-річного чоловіка**, якого звинувачують у публічних закликах до тероризму.

АРЕШТИ

- 5 лютого заарештували 64-річного мешканця Херсонської області **Бекіра Гугурика**, звинувативши його в участі у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана.
- 7 лютого заарештували **двох жительок Запорізької області**, яких звинуватили у «державній зраді» через нібито переказ коштів на потреби ЗСУ.
- 25 лютого у Херсонській області заарештували **51-річну жительку України**, підозрювану у «шпигунстві» (дані уточнюються).
- 48-річну **жительку Енергодара** заарештували, яку підозрюють у фінансуванні тероризму та звинувачують у тому, що з червня 2023 по липень 2024 року вона нібито неодноразово переказувала кошти на рахунки українського підрозділу «Азов».
- У лютому заарештували **трьох осіб у Запорізькій області**, серед яких двоє українців і один росіянин, за нібито «шпигунство» (дані уточнюються)

АРЕШТИ

- У березні стало відомо, що російські силовики заарештували жителя села Новодмитрівка Генічеського району **Асана Бая**, звинувативши його в участі у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана.
- У березні стало відомо, що російські силовики заарештували 47-річного жителя Новоолексіївки **Ельдара Карамурзу**, звинувативши його в участі у кримськотатарському батальйоні імені Номана Челебіджихана.
- У Мелітополі заарештували місцевого жителя за підозрою в «закликах до збору інформації про російську військову техніку». Йому обрали запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.
- У Токмаку російські силовики заарештували **40-річного місцевого жителя** за підозрою в «підготовці теракту». За версією слідства, він планував підірив залізничної лінії та воєнкомату, діючи в інтересах українських військових. Проти нього порушено кримінальну справу за статтями про тероризм.

АРЕШТИ

- 7 травня заарештували трьох українців, які начебто під час мітингу в Каховці за участю керівництва та мешканців міста планували підірвати пам'ятник «Танк Т-34» (дані уточнюються)
- 13 травня заарештували 56-річного жителя Херсонській області, оскільки він «планував вчинити диверсію за завданням українських спецслужб» (дані уточнюються)
- 14 травня заарештували жителя Каховки, який «підтримував український нацизм», публікувавши у соцмережах символіку «Правого сектора» (дані уточнюються)
- 15 травня у Мелітополі заарештували 47-річну місцеву мешканку, підозрювану в «публічних закликах до здійснення терористичної діяльності» (дані уточнюються)

АРЕШТИ

- 20 травня у Херсонській області заарештували **62-річного чоловіка**, який начебто причетний до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджихана (дані уточнюються)
- 23 травня заарештували **мешканця Херсонської області** за «незаконне зберігання вибухових речовин і вибухових пристроїв» (дані уточнюються)
- 29 травня заарештували **двох жителів Мелітополя**, які в інтернет-месенджерах «публікували коментарі, що виправдовують тероризм і закликають до насильницьких дій проти громадян рф» (дані уточнюються)
- 16 червня заарештували **чоловіка**, який «готував теракт» у Херсонській області.
- 20 червня у Генічеському районі заарештували **місцевого жителя**, якого звинувачують в участі у добровольчому батальйоні, який у 2015 році нібито був причетний до громадської блокади Криму.

АРЕШТИ

- 23 червня у Херсонській області заарештували мешканця регіону 1984 року народження, підозрюваного в «державній зраді».
- 24 червня окупанти заарештували 53-річну **Олену Пензу**, яку звинувачують у так званій «державній зраді» за нібито переказ коштів на підтримку українських військових.
- 24 червня у Запорізькій області заарештували **трьох «диверсантів»**.
- 2 липня окупанти заарештували **трьох жителів Запорізької області** за здійснення грошових переказів на користь ЗСУ та українських спецслужб
- 5 липня в тимчасово окупованій Херсонській області заарештували **чоловіка**, який начебто намагався встановити контакт із українськими спецслужбами для передачі інформації про місцезнаходження та діяльність військовослужбовців рф.

АРЕШТИ

- 10 липня ФСБ заарештувала в Мелітополі **двох українських агентів**, які начебто збирали інформацію про розміщення російських збройних сил.
- 17 липня у Херсонській області **Євгена Великосельського**, колишнього співробітника української поліції, який начебто передавав українським спецслужбам інформацію про розташування російських військ.
- 17 липня заарештували **19-річного жителя Мелітополя**, якого звинуватили у скоєнні злочину, передбаченого частиною 2 статті 205.2 Кримінального кодексу РФ, пов'язаного з публічними закликами до терористичної діяльності через засоби масової інформації.
- 28 липня в Алешках заарештували **55-річного місцевого жителя**, якого українські спецслужби начебто найняли для провокації.
- у Каховці заарештували **Олену Михайлівну**, яка на своїй сторінці у Facebook «дискредитувала армію росії» та писала, що чекає на ЗСУ.

АРЕШТИ

- у Скадовську заарештували **Альону Сиренко**, яку звинувачують у тому, що ще у 2022 році вона закликала мешканців Голопристанської громади вийти на мітинг на підтримку ЗСУ. Вона також нібито розміщувала пости, що дискредитують російську армію.
- 29 серпня окупанти заарештували **51-річного жителя Генічеського району** за начебто причетність до діяльності батальйону ім. Номана Челебіджіхана.
- 8 вересня заарештували **мешканця окупованої території Херсонської області** та нібито шпигунство та організацію диверсій і терактів у РФ.
- 16 вересня заарештували **місцеву мешканку Мелітополя**, яку звинувачують у «фінансовій підтримці» Збройних сил України.
- 22 вересня заарештували **55-річного жителя Херсонської області**, який звинувачується в «замаху на диверсію, виготовленні вибухового пристрою та зберіганні вибухових речовин».

АРЕШТИ

- 26 вересня заарештували **46-річну мешканку Херсонської області**, яка через Telegram закликала збирати гроші на потреби ЗСУ.
- 9 грудня заарештували **56-річну жительку Херсонщини**, звинувачуючи її у «публічних закликах проти безпеки РФ» через збір коштів для українських військових (дані уточнюються).

АРЕШТИ

Вироки (28):

- У лютому окупаційний «суд» виніс вирок 73-річному жителю Запорізької області **Олександр Маркову**, якого визнали винним у «державній зраді». Чоловіка відправили за ґрати на 14 років.
- **Громадянина України** засудили до 10 років ув'язнення, з яких перші два роки він відбуватиме у в'язниці, а решту – в колонії суворого режиму, за нібито підготовку теракту в Херсонській області.
- Окупаційна влада засудила кримського татарина **Ленура Халілова** до 3 років і 6 місяців позбавлення волі за нібито участь у батальйоні імені Номана Челебіджихана.
- Російські окупанти засудили 56-річну працівницю Запорізької атомної електростанції **Наталію Шульгу** до 15 років позбавлення волі.

АРЕШТИ

- У Бердянську російський суд засудив **Олександра Саакяна та Олену Голтвенко** за звинуваченням у «шпигунстві та тероризмі». Саакян отримав 22 роки колонії суворого режиму та штраф 550 тисяч рублів, а Голтвенко засуджена до 18 років колонії загального режиму.
- 4 квітня громадянин України, який «готував теракт на території Херсонської області» отримав покарання у вигляді 18 років позбавлення волі.
- 21 квітня Запорізький обласний «суд» визнав винними в державній зраді **Качкарьову Л.А. і Долгополову С.М.** Суд призначив їм по 14 років позбавлення волі.

АРЕШТИ

- Окупанти засудили жителя Запорізької області **Вадима Трачука** до 25 років позбавлення волі у виправній колонії суворого режиму та штрафу в розмірі 700 тисяч рублів за «акт міжнародного тероризму, участь у терористичному угрупованні, замах на здійснення теракту, проходження навчання з метою здійснення терористичної діяльності, а також вчинені організованою групою незаконні придбання, передачу, збут, зберігання та виготовлення вибухових пристроїв, придбання, передачу, зберігання, перевезення зброї».
- **Дар'ю Павлову**, жительку Генічеська Херсонської області засудили до 12 років і 6 місяців колонії та 2 роки обмеження волі за статтею 275 КК рф.
- Жителя Херсонської області 1978 року народження засудили до 14 років колонії суворого режиму за «державну зраду».

АРЕШТИ

- Окупанти незаконно засудили жителя окупованої частини Запорізької області та до довічного ув'язнення нібито за «шпигунство» та «наведення удару».
- 2 вересня адміністратор Telegram-каналу «Ria-Melitorol», житель Мелітополя **Георгій Левченко** отримав 16 років колонії суворого режиму та додаткову заборону користуватися інтернетом за звинуваченнями у «державній зраді» та «публічних закликах до екстремістської діяльності».
- 3 вересня **Владиславу Гершону**, адміністратору каналу «Мелітополь – це Україна», окупаційний суд призначив 15 років ув'язнення за сфальсифікованими звинуваченнями у «тероризмі».

АРЕШТИ

- 24 вересня окупаційний «суд» оголосив вирокі двом жителям Запорізької області **Сергію Семенцю та Анні Шмалько**, яких російські силові структури звинувачують у нібито співпраці із ЗСУ. Окупаційний «суд» призначив чоловікові довічне ув'язнення, а жінці – 21 рік колонії загального режиму.
- 8 жовтня Херсонський обласний «суд» визнав **Армена Баляна** винним в участі в російсько-українській війні на стороні ЗСУ. Його засудили до 12 років позбавлення волі в колонії суворого режиму з конфіскацією грошових коштів, отриманих за участь у бойових діях.
- 23 жовтня Херсонський обласний «суд» виніс незаконний вирок жителю тимчасово окупованої Херсонщини **Олегу Скотарю**, визнавши його «винним у шпигунстві» та засудивши до 12 років позбавлення волі у колонії суворого режиму.

АРЕШТИ

- 24 жовтня Південний окружний суд рф оголосив вирок у справі журналістки з Мелітополя **Яни Суворової**, яку окупаційна влада звинуватила у «співпраці з українською розвідкою» та «участі в терористичному співтоваристві». Їй призначили 14 років колонії загального режиму.
- 30 жовтня Генічеський районний «суд» Херсонської області виніс вирок жителю Криму — 10 років позбавлення волі, нібито за участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана.
- У вересні окупаційний суд засудив **Миколу Джоса**, жителя тимчасово окупованого села Очеретувате Токмацької громади Запорізької області, до довічного ув'язнення за звинуваченнями у «диверсії» та «шпигунстві» (стало відомо в жовтні).

АРЕШТИ

- 5 листопада Херсонський обласний «суд» виніс вирок жителю тимчасово окупованої Херсонщини **Олегу Скотарю**, визнавши його «винним у шпигунстві» за статтею 276 Кримінального кодексу РФ та засудивши до 12 років позбавлення волі у колонії суворого режиму.
- 5 листопада так званий Херсонський обласний «суд» виніс незаконний вирок у справі 30-річної **Юлії Станіки**. Її звинуватили за статтею 275 Кримінального кодексу російської федерації нібито у «державній зраді, вчиненій шляхом надання фінансової допомоги іноземній державі» та засудили до 12 років і 6 місяців позбавлення волі.
- 10 листопада **49-річну жінку та 31-річного чоловіка** окупанти на Херсонщині незаконно заочно засудили до 8,5 та 9 років ув'язнення нібито за участь у кримськотатарському добровольчому батальйону імені **Номана Челебіджіхана** та оголосили їх у міжнародний розшук.

АРЕШТИ

- 19 листопада окупаційний Генічеський районний «суд» заочно засудив 33-річного чоловіка до 9 років колонії суворого режиму. За інформацією російських окупаційних органів, чоловік нібито брав участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана.
- 28 листопада у тимчасово окупованій Херсонській області «суд» незаконно засудив Миколу Голодного за статтею 276 КК РФ («шпигунство») до 12 років позбавлення волі з відбуванням у колонії суворого режиму.
- 10 грудня жителя Каховки засудили до 19 років позбавлення волі за публічні заклики до екстремізму та посягання на життя співробітників правоохоронних органів (інформація уточнюється).

АРЕШТИ

- 19 листопада окупаційний Генічеський районний «суд» заочно засудив 33-річного чоловіка до 9 років колонії суворого режиму. За інформацією російських окупаційних органів, чоловік нібито брав участь у кримськотатарському добровольчому батальйоні імені Номана Челебіджіхана.
- 28 листопада у тимчасово окупованій Херсонській області «суд» незаконно засудив Миколу Голодного за статтею 276 КК РФ («шпигунство») до 12 років позбавлення волі з відбуванням у колонії суворого режиму.
- 10 грудня жителя Каховки засудили до 19 років позбавлення волі за публічні заклики до екстремізму та посягання на життя співробітників правоохоронних органів (інформація уточнюється).

ЗАГИБЛІ

ЗАГИБЛІ

За 2025 рік зафіксовано щонайменше 1 загиблій у Запорізькій області.

- **26 червня 2025 року під час етапування до російського міста Усть-Лабінськ помер 74-річний Олександр Марков – незаконно утримуваний цивільний із тимчасово окупованого Енергодара.**

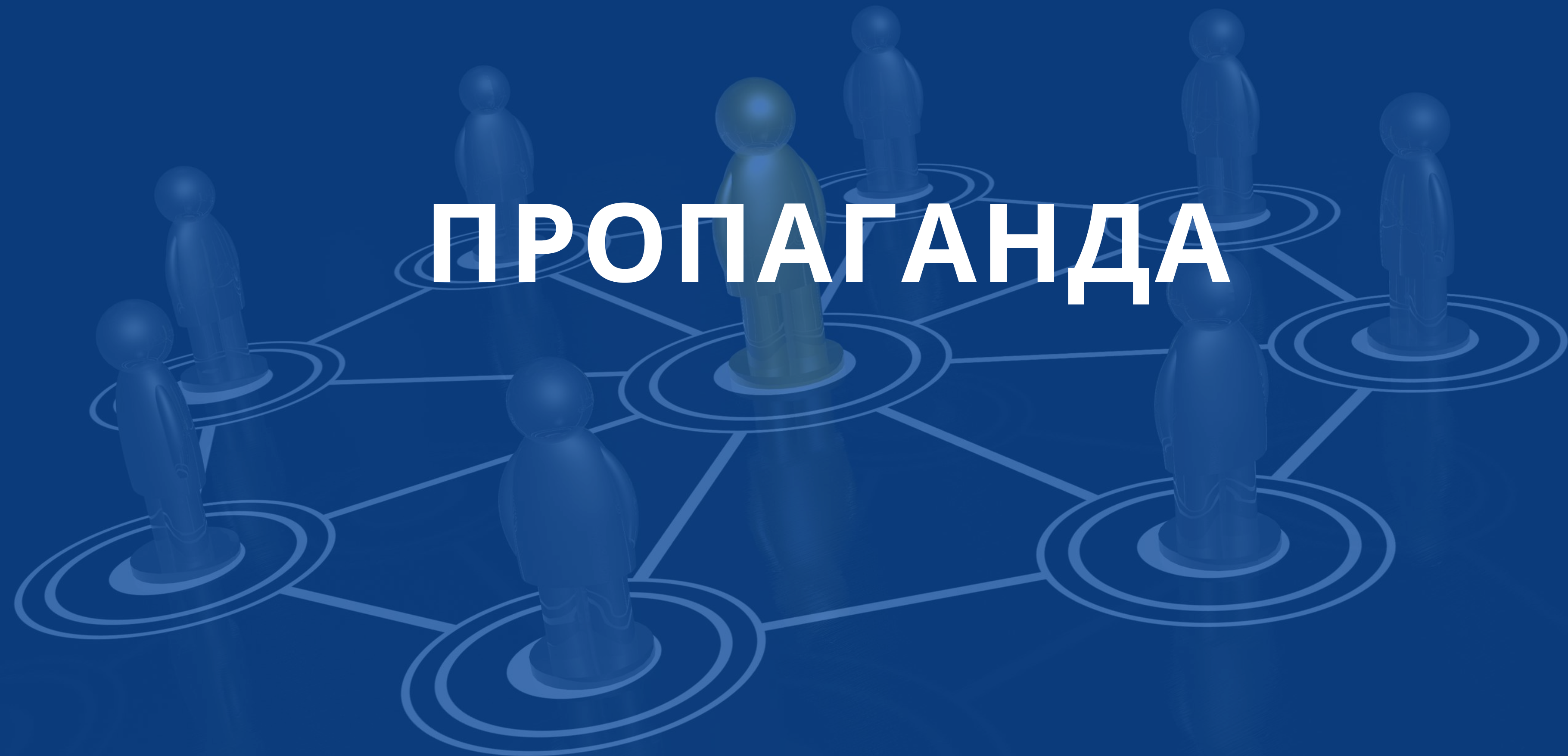
The background is a dark blue-tinted photograph of a wooden surface. Several heavy metal chains are draped across the wood, and a thick, braided rope is visible in the upper right corner. The overall mood is industrial and rugged.

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

ВІЙСЬКОВІ НАВЧАННЯ

- **2 лютого** морпіхи Північного флоту рф відпрацьовували «бойові навички» в Херсонській області.
- **23 лютого** у Запорізькій області відбулися навчання для новобранців російського загону «Барс 32»
-
-
-
-
-
-
-

ПРОПАГАНДА

ПРОПАГАНДА

- **На тимчасово окупованих територіях Запорізької та Херсонської областей російська адміністрація значно збільшила кількість воєнізованих заходів у школах. Зокрема, зараз масово проводяться позачергові посвяти дітей у російське військово-патріотичне об'єднання «Юнармія».**
- **У тимчасово окупованих Мелітополі та Генічеську російські силовики продовжують просувати мілітаризацію дітей через святкові акції. Проєкт під назвою «Деды морозы специального назначения» є черговим інструментом антиукраїнської пропаганди, який організовує росгвардія.**
- **У Мелітопольському Центрі соціального обслуговування населення відбулася пропагандистська зустріч із «ветеранами», які повернулися із зони СВО.**
- **Дітей із Запорізької області змусили писати листи російським військовим.**
- **У школі міста Мелітополя відбулася «посвята» першокласників до лав «Орлят росії».**

ПРОПАГАНДА

- **На тимчасово окупованій частині Запорізької області росіяни посилюють примусову мобілізацію. Чоловіків одразу після отримання російського паспорта змушують йти воювати.**
- **Окупанти посилюють роботу з так званими «навігаторами дитинства» на тимчасово окупованих територіях. Цих людей залучають до «виховання» дітей у дусі російської ідеології. Зокрема, від працівників освіти вимагають підписувати спеціальні угоди, зобов'язуючи офіційно підтримувати політику рф та «формувати правильні цінності» у дітей.**
- **В окупованому Генічеську відбувся пропагандистський захід у вигляді виставки дитячих малюнків «Моя Росгвардія», де школярів залучили до прославлення силових структур рф.**
- **Пропагандистський захід у вигляді виставки малюнків про Велику Вітчизняну війну відбувся в Новоолександрівській школі, де дітей і батьків залучили до прославлення радянського минулого.**

ПРОПАГАНДА

- **У школі Генічеська** відбувся пропагандистський захід «Цих днів не змовкне слава!», на якому був присутній віцепрем'єр рф. Школярам нав'язували ідеї «Великої Вітчизняної війни» в радянській інтерпретації та пропагували участь рф у так званій «СВО».
- **Окупанти відкрили пам'ятник адміралу Ушакову в Каланчаку** за участю «глав» Херсонської області та Мордовії.
- **У Херсонському технічному університеті** відбувся відкритий діалог, присвячений темі громадянської ідентичності. Окупанти просували меседжі про єдність народів рф, виховання патріотизму, відповідальності й причетності до «російської державності», що фактично становить елемент ідеологічної обробки.
- **У навчальних закладах Херсонської області** відбулися лекції, спрямовані на так зване «патріотичне виховання молоді».

ПРОПАГАНДА

- У селищі Чаплинка, що на Херсонщині, окупаційна адміністрація провела конкурс дитячих малюнків під назвою «Герої Херсонщини». Переможців конкурсу, серед яких були діти, відправили до дитячого табору в Анапі (рф).
- Центральна бібліотека тимчасово окупованого Мелітополя наповнена російською пропагандистською літературою.
- Майже 200 школярів з Херсонщини відправили до Адигейського оздоровчого комплексу
- 47 школярів з Голопристанського та Алешкинського районів відправили до Ростова-на-Дону.
- Напередодні 9 травня співробітники УФСБ рф відвідали соціально-реабілітаційний центр для неповнолітніх в зоні проведення СВО. Вони вручили дітям георгіївські стрічки та надали чергову дозу пропагандистського «уроку мужності».

ПРОПАГАНДА

- У червні 37 школярів із тимчасово окупованої Каховки вирушили до Москви в межах російської програми «Цифрові технології».
- 150 школярів з тимчасово окупованих Олешківського, Голопристанського та Великолепетиського округів Херсонської області відправили на оздоровлення до дитячого табору імені Ю. Гагаріна в Кєзлєві (Євпаторії).
- У тимчасово окупованому Мелітополі російські військові знову розгорнули мобільні пункти для вербування місцевих мешканців, аби ті вступали до лав армії РФ.
- Окупаційна влада вивезла понад 100 дітей віком 14–16 років із тимчасово окупованих районів Запорізької області до російського Волгограда. Там їх залучили до мілітарного табору «Время юных героев», організованого центром «Воин».

ПРОПАГАНДА

- Школярів з Херсонської області окупанти відправили взяти участь у 15-му Всеросійському молодіжному військово-історичному форумі-конкурсі «Олександрівський стяг».
- У дитячих садочках Мелітополя окупанти організували випускні змагання, під час яких шестирічні діти з іграшковими автоматами та гранатами шукали «диверсанта ЗСУ».
- У тимчасово окупованому Генічеську місцеву бібліотеку російські загарбники використовують як центр популяризації російської мови. Установа працює за суворими правилами, які встановила окупаційна адміністрація та комендатура.
- Дітей із Херсонської області відправили до таборів Адигеї. Там їх залучали до пропагандистських активностей – ігор на «командоутворення», творчих конкурсів і навіть «зарядки зі стражем порядку», організованої МВС рф і товариством «Динамо».

ПРОПАГАНДА

- **49 школярів із Херсонщини вивезли до Москви для участі в так званій «університетській зміні» в Державному університеті освіти рф, де дітям читали лекції, проводили семінари та майстер-класи.**
- **Групу дітей із Запорізької області відвезли до мультимедійного центру «Заповедная Осетия-Алания» в Північній Осетії, де через інтерактивні експозиції та 3D-карти їм нав'язували «красоти Кавказу» й російський наратив.**
- **Школярів із Запорізької області відправили на «освітні канікули» до Челябінської області, що також має пропагандистський характер.**
- **Молодіжні команди із Запорізької області, а також так званих «ДНР» і «ЛНР» брали участь у російських зборах «Гвардієць», де їх навчали стрільбі, розбиранню-збиранню автоматів, метанню гранат та знайомили зі зразками озброєння.**
- **Мелітопольських дітей вивезли до Владивостока на зустріч із путіним, де вони розповідали російському диктатору про свою «військову підготовку» у центрі «Воїн».**

ПРОПАГАНДА

- Школярів із Херсонської області змусили зібрати «гуманітарну допомогу» для російських військовослужбовців другої зенітної батареї.
- У Новотроїцькому окупанти провели турнір з рукопашного бою для школярів до «Дня возз'єднання Донбасу і Новоросії з росією», а в Каланчаку - футбольний турнір з цієї ж «нагоди».
- Військові Росгвардії проводять заняття з «тактичної медицини» для школярів різного віку в різних школах міста. Дітей навчають евакуації поранених, зупинці кровотечі та діям у «екстремальних умовах», розповідають, що вони мають бути завжди готовими, адже Україна постійно «тероризує» їхнє місто, а також проводять для дітей конкурси з назвами на кшталт «Душа росії».
- У місцевих коледжах відбуваються вікторини про «культурну спадщину росії». Таким чином окупанти намагаються стерти українську ідентичність і нав'язати студентам цінності російського світу.

ПРОПАГАНДА

- **Окупаційна влада** активно створює «модельні бібліотеки» та «молодіжні центри», через які просуває проросійські наративи. Одночасно школярів і студентів залучають до проєктів типу «Я – громадянин», де молодь заохочують до «служіння Батьківщині» та участі в «Юнармії». Цей рух називають «школою життя», а його учасників готують до військової служби.
- **Дітей з Херсонщини, Запорізької області та Криму** вивозять до росії, організовують для них поїздки та «відпочинок». Наприклад, у Новоросійську проводять олімпіади та конкурси, щоб показово демонструвати «успішність інтеграції» регіонів. Такі ініціативи покликані створити ілюзію «нормального життя» під окупацією та виправдати агресію через образ «захисту дітей».
- **Генічеська школа №3** оприлюднила угоду «про співпрацю» з московською школою, що є черговим епізодом нав'язування російської пропаганди на тимчасово окупованих територіях.

ПРОПАГАНДА

- **В Петровській школі окупанти провели «заняття з військової підготовки» за участі центру «Воин» — чергову спробу милітаризувати дітей на тимчасово окупованій території. Такі заходи є частиною російської пропаганди, спрямованої на виховання лояльності та підготовку школярів до служби в армії держави-агресора.**
- **Окупаційна адміністрація привела до Генічеської школи №3 офіцерку російського Слідчого комітету, яка читала лекцію про роботу слідчих та просувала службу в структурі держави-агресора. Такі зустрічі є інструментом пропаганди, спрямованим на формування лояльності до окупаційних органів та залучення українських підлітків до російських силових структур.**
- **Окупанти змусили школярів Алешкінського району в рамках так званого проекту «Школа і СВО», в'язати шкарпетки, а також інші речі для російських військових.**
- **У мелітопольській школі відкрили мурал на честь російського розвідника Павла Судоплатова.**

ПРОПАГАНДА

- До Дня Конституції рф окупаційні силовики провели так званий «урок мужності» для учнів середньої школи в селі Щасливцево.
- 11 грудня окупанти провели учням першої Генічеської школи так званий «урок мужності», на якому пропагували «подвиги сучасних захисників Вітчизни».
- На новоокупованих територіях півдня України російські окупаційні адміністрації розпочали чергову хвилю інформаційного тиску на місцеве населення. Зокрема, у Генічеську та на Арабатській стрілці силовики проводять рейди з примусового демонтажу супутникових антен у приватних домогосподарствах з метою їх подальшої заміни на російське пропагандистське телебачення «Русский мир».

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **На тимчасово окупованих територіях рф припинила надавати пільгові ліки та медичну допомогу людям із тяжкими захворюваннями, якщо вони не мають російського громадянства.**
- **З 1 січня окупаційна влада Мелітополя почала блокувати телефонні номери, не прив'язані до російського паспорту. Ці номери неможливо поповнити чи підключити до будь-якого тарифу.**
- **Росіяни на території окупованої частини Херсонської області запровадили нову практику тиску на школярів. Починаючи з 2024/2025 навчального року, у школах регіону дітей початкових класів змушують давати свідчення проти батьків, родичів та сусідів.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Російські військові масово вилучають із лікарень тимчасово окупованих міст – Скадовська, Мелітополя та Енергодару – препарати для внутрішньовенного введення, які критично необхідні при крововтратах, шоківих станах, операціях і тяжких захворюваннях.**
- **На тимчасово окупованих територіях Херсонської області російська адміністрація примусово позбавляє землі громадян, які не оформили російські паспорти.**
- **3 червня окупанти влаштували хвилю обшуків у Скадовську: вилучали телефони, погрожували і тиснули на чоловіків.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Державна дума рф ухвалила закон про визнання документів на нерухомість, виданих на тимчасово окупованих територіях України: у частинах Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей. Відповідно до закону, рф визнаватиме документи про право власності, видані українськими органами влади, місцевого самоврядування або нотаріусами до початку окупації, за умови, що вони були оформлені згідно з чинним на той момент українським законодавством.**
- **У дитячому таборі біля окупованого Кєзлева (Євпаторії), куди вивезли школярів із тимчасово окупованих районів Запорізької області, заборонено користуватися телефонами. Усі дзвінки батькам мають проходити виключно через вожатих.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Окупаційна адміністрація на тимчасово окупованій Херсонщині посилює контроль над приватним житлом, яке може використовуватися для розміщення туристів.**
- **На тимчасово окупованих територіях Запорізької області вчителів змушують на уроках прославляти сім'ї дівчат, які вийшли заміж за російських солдатів, щоб популяризувати такий «вибір» серед молоді.**
- **З тимчасово окупованої частини Херсонської області 49 українських школярів примусово вивезли до Липецька під виглядом участі в освітній програмі.**
- **Російські силовики на блокпостах між ТОТ Херсонщиною та Кримом почали вимагати встановлення на телефонах російського месенджера Мах і погрожують додатковими перевітками для тих, хто цього не зробить.**

ІНШІ ПОРУШЕННЯ

- **Українців, які не отримали паспорт рф до 10 вересня, окупанти планують примусово депортувати.**
- **У тимчасово окупованій Херсонській області Дар'я Бурак не піднялася під час гімну росії через погане самопочуття. Окупанти змусили її записати відео з вибаченнями.**
- **У тимчасово окупованому Генічеському районі Херсонської області окупанти масово оформлюють на себе житлові будинки громадян України, які були змушені виїхати на підконтрольну Україні територію або за кордон.**

**ДЯКУЄМО
ЗА УВАГУ!**

**НАШІ
КОНТАКТИ**

